

Festi hf.
Ársreikningur samstæðunnar 2019

Festi hf.
Dalvegi 10-14
201 Kópavogur

Kt. 540206-2010

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	3
Áritun óháðra endurskoðenda	6
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	10
Efnahagsreikningur	11
Eiginfjáryfirlit	12
Sjóðstreymisyfirlit	13
Skýringar	14
Viðaukar - óendurskoðaðir:	
Ársfjórðungayfirlit	43
Stjórnarháttayfirlýsing	45
Ófjárhagslegar upplýsingar	49

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Starfsemi samstæðunnar

Festi á og rekur fyrirtæki sem eru leiðandi á matvörumarkaði, eldsneytis- og þjónustustöðvumarkaði og raf- og snjalltækjamarkaði. Rekstur fasteigna, kaup og sala á verðbréfum er einnig hluti af rekstri samstæðunnar.

Móðurfélagið Festi („félagið“) á dótturfélögin EGO ehf. sem sér um fjárfestingastarfssemi þróunarverkefna samstæðunnar og Hlekk ehf sem er eignarhaldsfélag um rekstrarfélög samstæðunnar. Dótturfélög Hlekks eru Krónan sem rekur matvöruverslanir undir merkjum Krónunnar, Kr, Nóatúns og Kjarvals, N1 sem rekur þjónustustöðvar eldsneytis- og orkusölu og ýmsa þjónustu tengda smur- og bifreiðþjónustu, ELKO sem er stærsta raftækjaverslun landsins, Festi fasteignir sem á og rekur fasteignir samstæðunnar og Bakkann vöruhótel sem sérhæfir sig í vöruhúsaþjónustu og dreifingu.

Á árinu 2018 keypti félagið allt hlutfé í Hlekk. Yfirtökudagur var 1. september 2018 og er rekstur og efnahagur Hlekks og dótturfélaga meðtalin í samstæðuársreikningnum frá og með þeim tíma.

Stjórn og stjórnarhættir

Stjórn Festi hefur sett sér starfsreglur og er þar leitast við að fylgja „Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja“ sem Viðskiptaráð Íslands, NASDAQ OMX Iceland og Samtök atvinnulífsins gáfu út í endurskoðaðri útgáfu í maí 2015. Leiðbeiningarnar eru aðgengilegar á vef Viðskiptaráðs Íslands www.vi.is.

Þjörgólfur Jóhannsson sagði sig úr stjórn félagsins þann 14. nóvember 2019 þegar hann tók tímabundið við starfi forstjóra Samherja. Stjórnin ákvað að biðja með kosningu nýs stjórnarmanns fram til aðalfundar sem haldinn verður í mars 2020. Í stjórninni nú eru tvær konur og tveir karlar en samkvæmt samþykktum félagsins eiga stjórnarmenn að vera fimm. Frekari upplýsingar um stjórn og stjórnarhætti er að finna í viðaukanum Stjórnarháttayfirlýsing sem fylgir ársreikningnum.

Rekstur ársins 2019

Rekstrartekjur samstæðunnar á árinu 2019 námu 85.184 millj. kr. (2018: 58.932 millj. kr.) og hækkuðu um 44,6% milli ára. Verulegur hluti hækunarinnar er vegna þess að Hlekkur og dótturfélög voru hluti af samstæðunni allt árið 2019 en einungis þriðjung ársins 2018. Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir og matsbreytingar á árinu 2019 nam 7.605 millj. kr. (2018: 4.628 millj. kr.) og hækkaði um 64,3% milli ára. Samkvæmt rekstrarreikningi og yfirliti um heildarafkomu nam hagnaður ársins 2.796 millj. kr. (2018: 2.059 millj. kr.) og heildarhagnaður ársins 2.850 millj. kr. (2018: 2.092 millj. kr.). Eigið fé félagsins í árslok var 28.688 millj. kr. (2018: 25.970 millj. kr.) að meðtöldu hlutfé að nafnverði 329 millj. kr. Vísað er til eiginfjárfirlits um breytingar á eiginfjárreikningum á árinu. Eiginfjárhlutfall félagsins í árslok var 35,3% (2018: 33,4%).

Stjórn félagsins leggur til að greiddur verði arður 2 kr. á hvern hlut nafnverðs sem er samtals 659 millj. kr. á árinu 2020.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Hluthafar

Hluthafar félagsins í lok ársins voru 795 en þeir voru 915 í upphafi ársins og fækkaði því um 120 á árinu. Tuttugu stærstu hluthafar félagsins í árslok eru:

	Hlutfé í þús. króna	Hlutfé í %
Lífeyrissjóður verslunarmanna.....	34.920	10,6%
Gildi - lífeyrissjóður.....	32.330	9,8%
Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins A -, B - og S - deild.....	30.000	9,1%
Stefnir - ÍS 5, ÍS 15.....	23.671	7,2%
Lansdowne Icav Lansdowne Euro.....	19.619	6,0%
Stapi lífeyrissjóður.....	18.629	5,7%
Birta lífeyrissjóður.....	17.936	5,5%
Almennir lífeyrissjóðurrinn.....	15.866	4,8%
Festa - lífeyrissjóður.....	10.177	3,1%
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.....	9.333	2,8%
Stormtré ehf.....	8.301	2,5%
Frjálsi lífeyrissjóðurinn.....	8.277	2,5%
Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda.....	8.270	2,5%
Landsbréf.....	8.203	2,5%
Lífsverk lífeyrissjóður.....	7.794	2,4%
Arion banki ehf.....	7.210	2,2%
Vátryggingafélag Íslands hf.....	5.669	1,7%
Brú, lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga.....	5.064	1,5%
Brekka Retail ehf.....	4.345	1,3%
Sjávarsýn ehf.....	3.750	1,1%
	279.364	85,0%
Aðrir hluthafar.....	49.210	15,0%
	328.574	100,0%

Skráð hlutfé félagsins nam 330 millj. kr. í upphafi og lok ársins, þar af voru 329 millj. kr. útistandandi í árslok 2019 (2018: 330 millj. kr.). Hlutféð er allt í einum flokki og njóta allir hlutir sömu réttinda. Á aðalfundi félagsins sem haldinn var þann 21. mars 2019 var samþykkt að heimila félaginu endurkaup á allt að 10% af nafnverði útistandi hlutfjár sbr. VIII. kafla laga nr. 2/1995 um hlutfélög. Gildistími heimildarinnar er allt að átján mánuðir. Með samþykkt tillögu þessarar féll úr gildi sams konar heimild sem samþykkt var á aðalfundi félagsins þann 19. mars 2018. Óskað verður eftir framlengingu heimildarinnar á aðalfundi félagsins í mars næstkomandi.

Þeir sem hyggjast gefa kost á sér í stjórn félagsins þurfa að tilkynna það skriflega til stjórnarinnar að minnsta kosti fimm sólarhringum fyrir upphaf aðalfundar. Samþykktum félagsins má einungis breyta með samþykki 2/3 hluta greiddra atkvæða á löglegum hluthafafundi, enda sé þess rækilega getið í fundarboði að slík breyting sé fyrirhuguð og í hverju hún felst.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Festi hf. er eining tengd almannahagsmunum. Samkvæmt lögum um ársreikninga skal félagið veita upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál, stefnu þess í mannréttindamálum, hvernig það spornar við spillingar- og mútumálum auk stuttrar lýsingar á viðskiptalíkani félagsins og fleira. Til að gera grein fyrir stöðu samfélagslegrar ábyrgðar fyrirtækisins hefur undanfarin ár verið gefin út GRI G4 „Core“ skýrsla um samfélagslega ábyrgð. Frá og með árinu 2018 hefur verið gefin út skýrsla um ófjárhagslega mælikvarða í samræmi við EGS viðmið Nasdaq. Útgáfa hennar er meðal annars til að Festi geti gert sér grein fyrir stöðu þessara mála hjá samstæðunni samkvæmt viðurkenndum stöðlum. Gerð er grein fyrir stefnu og árangri félagsins í þessum málum í viðauka um ófjárhagslega upplýsingagjöf með ársreikningnum.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samstæðuársreikningur félagsins er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfum í lögum um ársreikninga þar sem við á.

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af rekstrarafkomu samstæðunnar á árinu 2019, eignum, skuldum og fjárhagsstöðu hennar 31. desember 2019 og breytingu á handbæru fé á árinu 2019.

Jafnframt er það álit okkar að samstæðuársreikningurinn og skýrsla stjórnar og forstjóra gefi glögga mynd af þróun og árangri í rekstri samstæðunnar, stöðu hennar og lýsi helstu áhættuþáttum og óvissu sem félagið býr við.

Stjórn og forstjóri Festi hf. hafa í dag fjallað um samstæðuársreikning félagsins fyrir árið 2019 og staðfesta hann með undirritun sinni. Stjórn og forstjóri leggja til við aðalfund félagsins að samþykkja samstæðuársreikninginn.

Kópavogi, 27. febrúar 2020.

Stjórn Festi hf.

Margrét Guðmundsdóttir, formaður
Þórður Már Jóhannesson, varaformaður
Guðjón Karl Reynisson
Kristín Guðmundsdóttir

Forstjóri

Eggert Þór Kristófersson

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og hluthafa Festi hf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Festi hf. fyrir árið 2019. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um breytingu á eigin fé, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2019, efnahag þess 31. desember 2019 og breytingu á handbæru fé á árinu 2019, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan. Við erum óháð Festi hf. í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Megináherslur við endurskoðunina

Megináherslur við endurskoðunina eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu fyrir endurskoðun okkar á samstæðuársreikningi félagsins árið 2019. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á samstæðuársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á honum. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Megináhersla við endurskoðun

Hvernig við endurskoðuðum megináherslu

Virðismat viðskiptavildar og vörumerkja

Viðskiptavild nemur 14,1 milljarði króna og vörumerki Krónunnar og Elko nema 3,7 milljörðum króna. Viðskiptavild og vörumerki mynduðust við kaup á Hlekk og dótturfélögum 1. september 2018.

Virði viðskiptavildar og vörumerkja matvöruverslana og raftækjaverslana er háð mati stjórnenda á forsendum í áætluðu framtíðarsjóðstreymi sjóðskapandi eininga og öðrum forsendum sem notaðar eru við núvirðingu á áætluðu sjóðstreymi. Virðisrýrnunarpróf á annarri viðskiptavild er háð mati stjórnenda þar sem endurheimtanlegt virði byggir á gangvirði.

Viðskiptavild og vörumerki eru verulegir liðir í efnahagsreikningi samstæðunnar og byggist matið á forsendum stjórnenda. Vegna mikilvægi matsins og umfangs þess teljum við yfirferð viðskiptavildar og vörumerkja vera megináherslu í endurskoðun okkar.

Engin virðisrýrnun hefur verið færð vegna óefnislegra eigna. Félagið afskrifar vörumerki á 20 árum. Nánari umfjöllun um viðskiptavild og vörumerki er að finna í skýringum 13 og 14 í ársreikningnum.

Við endurskoðun virðismats fórum við, ásamt verðmatssérfræðingum okkar, yfir virðisrýrnunarpróf stjórnenda félagsins. Við fórum yfir þá aðferðafræði sem beitt er við virðisrýrnunarprófið og hvort breytingar hafi orðið á henni á milli ára. Við yfirferð okkar á virðisrýrnunarprófinu framkvæmdum við m.a. eftirfarandi vinnu:

- Yfirfórum reiknilíkan félagsins og áreiðanleika þess.
- Yfirfórum forsendur í áætlunum stjórnenda sem byggt er á við útreikninga í virðisrýrnunarprófinu og hvort þær séu raunhæfar.
- Yfirfórum forsendur áætlaðs framtíðarvaxtar að loknu spátímabili.
- Yfirfórum frávík frá áætlunum fyrri ára.
- Yfirfórum ávöxtunarkröfu (WACC) hverrar einingar.
- Við fórum yfir hvort aðferðafræði virðisrýrnunarprófsins væri í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla og einnig lögðum við mat á hvort skýringar í ársreikningnum vegna viðskiptavildar og vörumerkja væru viðeigandi.
- Við yfirfórum einnig endanlega kaupverðsútteilingu vegna kaupa á Hlekk og dótturfélögum og breytingar sem urðu á viðskiptavild vegna kaupanna frá bráðabirgðaútteilingu sem framkvæmd var á árinu 2018.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh:

Megináhersla við endurskoðun	Hvernig við endurskoðuðum megináherslu
Virðismat fasteigna	
<p>Fasteignir félagsins nema um 34 milljörðum króna og eru meðal efnahagsliðanna rekstrarfjármuna og fjárfestingarfasteigna.</p> <p>Fjárfestingarfasteignir eru sá hluti fasteigna dótturfélagsins Festi fasteigna ehf. sem er til útleigu til þriðja aðila. Fjárfestingarfasteignir eru færðar á gangvirði í gegnum rekstur. Aðrar fasteignir samstæðunnar eru færðar á endurmetnu kostnaðarverði.</p> <p>Endurmat er framkvæmt á rekstrarfjármunum með reglubundnum hætti og þegar stjórnendur meta að verulegar breytingar hafi orðið á gangvirði eignanna. Mat á rekstrarvirði eignanna er byggt á áætluðu sjóðstreymi. Eignirnar voru endurmetnar í lok árs 2016 auk þess sem endurmat fór fram á fasteignum við kaup á Hlekk og dótturfélögum 1. september 2018. Það er mat stjórnenda að ekki séu vísbendingar um breytingar sem kalla á frekara endurmat á árinu 2019.</p> <p>Virðismat fasteigna félagsins er háð mati stjórnenda á forsendum í áætluðu framtíðarsjóðstreymi og öðrum forsendum sem notaðar eru við núvirðingu á áætluðu sjóðstreymi. Þar sem fasteignir eru verulegur liður í efnahagsreikningi félagsins og háð mati stjórnenda teljum við það vera megináherslu við endurskoðunina.</p> <p>Nánari umfjöllun um fasteignir er að finna í skýringum 15 og 17 í ársreikningnum.</p>	<p>Við endurskoðun virðismats fasteigna yfirforum við, ásamt verðmatssérfræðingum okkar, virðismat stjórnenda félagsins. Við lögðum mat á þá aðferðafræði sem beitt er við virðismatið og hvort breytingar hafi orðið á henni á milli ára. Við yfirferð okkar á virðismatinu framkvæmdum við m.a. eftirfarandi vinnu:</p> <ul style="list-style-type: none">• Yfirforum reiknilíkan félagsins og áreiðanleika þess.• Yfirforum forsendur í áætlunum stjórnenda sem byggt er á við útreikninga í virðismatinu og hvort þær séu raunhæfar.• Yfirforum forsendur og útreikning ávöxtunarkröfu (WACC) og bárum saman við markaðsforsendur.• Við lögðum mat á stefnu félagsins er varðar endurmat.• Við lögðum mat á hvort aðferðafræði virðismatsins væri í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla.• Við lögðum mat á hvort að skýringar innifeli allar upplýsingar sem reikningsskilareglur kveða á um að skuli birtar.

Önnur mál

Samstæðuársreikningur Festi hf. fyrir árið 2018 var endurskoðaður af Ernst & Young ehf. með fyrirvaralausri áritun. Dagsetning áritunar var 27. febrúar 2019.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og forstjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela skýrslu og yfirlýsingu stjórnar og forstjóra og viðauka með ársreikningnum sem eru ársfjórðungayfirlit, stjórnarháttaryfirlýsing og ófjárhagslegar upplýsingar.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir samstæðuársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh:

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins eru stjórn og forstjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Festi hf. ef við á, skulu stjórn og forstjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, nema stjórn og forstjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafi enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanlega vissu er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda samstæðuársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýninni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu samstæðuársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Metum í heild sinni hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við samstæðuársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.
- Öflum fullnægjandi endurskoðunargagna vegna fjárhagsupplýsinga eininga innan samstæðunnar, til að geta látið í ljós álit á samstæðuársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ein ábyrgð á álit okkar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum sett til að tryggja óhæði okkar.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh:

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það megináherslur í endurskoðuninni. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé um slík atriði eða í undantekningartilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar upplýsinganna eru taldar vega þyngra en almannahagsmunir.

Kópavogur, 27. febrúar 2020

Deloitte ehf.

Þorsteinn Pétur Guðjónsson
endurskoðandi

Rúnar Dór Daníelsson
endurskoðandi

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu ársins 2019

	Skýr.	2019	2018
Vöru- og þjónustusala	6	85.183.658	58.931.554
Kostnaðarverð seldra vara	7	(64.888.432)	(45.227.149)
Framlegð af vöru- og þjónustusölu		<u>20.295.226</u>	<u>13.704.405</u>
Aðrar rekstrartekjur	6	1.557.748	776.058
Laun og annar starfsmannakostnaður	8	(9.952.561)	(6.531.706)
Annar rekstrarkostnaður	9	(4.295.171)	(3.320.997)
		<u>(12.689.984)</u>	<u>(9.076.645)</u>
Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir og matsbreytingar (EBITDA)		7.605.242	4.627.760
Afskriftir rekstrarfjármuna, leigueigna og óefnislegra eigna	11	(2.697.694)	(1.398.806)
Matsbreytingar fjárfestingarfasteigna	17	290.929	(10.239)
Rekstrarhagnaður (EBIT)		5.198.477	3.218.715
Fjármunatekjur	12	173.221	151.968
Fjármagnsgjöld	12	(2.353.248)	(1.155.881)
Gengismunur	12	27.267	72.634
Áhrif hlutdeildarfélaganna	18	384.829	204.875
Tap af sölu eignarhluta í félögum	18	(59.714)	(15.796)
		<u>(1.827.645)</u>	<u>(742.200)</u>
Hagnaður fyrir tekjuskatt (EBT)		3.370.832	2.476.515
Tekjuskattur	27	(575.284)	(417.846)
Hagnaður ársins		<u>2.795.548</u>	<u>2.058.669</u>
Önnur heildarafkoma			
Rekstrarliðir færðir beint á eigið fé en kunna síðar að verða færðir í rekstrarreikning:			
Þýðingarmunur vegna starfsemi erlends hlutdeildarfélaganna		(11.151)	33.297
Þýðingarmunur vegna sölu eignarhluta bakfærður		65.213	0
Önnur heildarafkoma samtals		<u>54.062</u>	<u>33.297</u>
Heildarafkoma ársins		<u>2.849.610</u>	<u>2.091.966</u>
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut í krónum	24	8,49	7,44

Skýringar á blaðsíðum 14 til 42 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

	Skýr.	2019	2018
Eignir			
Viðskiptavild	13	14.070.463	14.070.463
Aðrar óefnislegar eignir	14	4.649.850	4.504.012
Rekstrarfjármunir	15	31.433.757	32.418.877
Leigueignir	16	3.862.182	0
Fjárfestingarfasteignir	17	7.354.468	8.751.774
Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum	18	1.952.349	2.079.666
Eignarhlutir í öðrum félagum		109.059	12.059
Langtímakröfur	19	271.989	54.779
Fastafjármunir		<u>63.704.117</u>	<u>61.891.630</u>
Birgðir	20	7.678.413	7.616.386
Viðskiptakröfur	30	3.756.324	3.684.511
Aðrar skammtímakröfur	21	736.735	339.621
Handbært fé	22	5.368.754	4.266.925
Veltufjármunir		<u>17.540.226</u>	<u>15.907.443</u>
Eignir samtals		<u><u>81.244.343</u></u>	<u><u>77.799.073</u></u>
Eigið fé			
Hlutfé		328.574	329.574
Yfirverðsreikningur hlutfjár		13.010.171	13.140.383
Annað bundið eigið fé		5.815.161	5.258.048
Óráðstafað eigið fé		9.534.338	7.241.841
Eigið fé	23	<u>28.688.244</u>	<u>25.969.846</u>
Skuldir			
Skuldir við lánastofnanir	25	29.942.470	33.593.033
Leiguskuldir	26	3.585.949	0
Tekjuskattsskuldbinding	27	4.270.952	3.938.773
Langtímaskuldir		<u>37.799.371</u>	<u>37.531.806</u>
Skuldir við lánastofnanir	25	3.437.684	3.720.530
Leiguskuldir	26	377.610	0
Viðskiptaskuldir		6.803.236	5.654.412
Aðrar skammtímaskuldir	28	4.138.198	4.922.479
Skammtímaskuldir		<u>14.756.728</u>	<u>14.297.421</u>
Skuldir samtals		<u>52.556.099</u>	<u>51.829.227</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u><u>81.244.343</u></u>	<u><u>77.799.073</u></u>

Skýringar á blaðsíðum 14 til 42 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins

Eiginfjáryfirlit árið 2019

	Hlutfé	Yfirverðs- reikningur hlutafjár	Annað bundið eigið fé				Óráðstafað eigið fé	Eigið fé samtals
			Lögbundinn varasjóður	Endurmats- reikningur	Óinnleystur hagnaður dóttur- og hlut- deildarfélag	Þýðingar- munur		
Árið 2019								
Eigið fé 1.1.2019	329.574	13.140.383	82.393	3.654.287	1.642.559	(121.191)	7.241.841	25.969.846
Leyst úr lögbundnum varasjóð			(249)				249	0
Heildarafkoma ársins						54.062	2.795.548	2.849.610
Bundið vegna dóttur- og hlutdeildarféлага					756.624	(756.624)		0
Upplausn á endurmati hlutdeildarfélags				(20.808)			20.808	0
Upplausn á endurmati rekstrarfjármuna				(232.516)			232.516	0
	329.574	13.140.383	82.144	3.400.963	2.399.183	(67.129)	9.534.338	28.819.456
<i>Viðskipti við hluthafa:</i>								
Keypt eigin bréf	(1.000)	(130.212)						(131.212)
Eigið fé 31.12.2019	328.574	13.010.171	82.144	3.400.963	2.399.183	(67.129)	9.534.338	28.688.244
Annað bundið eigið fé samtals						5.815.161		
Árið 2018								
Eigið fé 1.1.2018	250.000	3.153.857	62.500	3.846.730	376.856	(154.490)	6.276.325	13.811.778
Lagt í lögbundinn varasjóð			19.893				(19.893)	0
Heildarafkoma ársins						33.299	2.058.669	2.091.968
Bundið vegna hlutdeildarféлага					1.265.703	(1.265.703)		0
Upplausn á endurmati hlutdeildarfélags				(34.683)			34.683	0
Upplausn á endurmati rekstrarfjármuna				(157.760)			157.760	0
	250.000	3.153.857	82.393	3.654.287	1.642.559	(121.191)	7.241.841	15.903.746
<i>Viðskipti við hluthafa:</i>								
Hækkun hlutafjár	79.574	9.986.526						10.066.100
Eigið fé 31.12.2018	329.574	13.140.383	82.393	3.654.287	1.642.559	(121.191)	7.241.841	25.969.846
Annað bundið eigið fé samtals						5.258.048		

Skýringar á blaðsíðum 14 til 42 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins

Sjóðstreymisýfirlit ársins 2019

	Skýr.	2019	2018
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður fyrir afskriftir og fjármagnsliði		7.605.242	4.627.760
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:			
Söluhagnaður rekstrarfjármuna	(239.616)	(38.352)
		<u>7.365.626</u>	<u>4.589.408</u>
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:			
Birgðir, hækkun	(62.027)	(1.614.020)
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur (hækkun)	(140.265)	(656.780)
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir hækkun		580.967	762.138
Skammtímalán frá lánastofnunum, breyting		0	2.000.000
Breytingar rekstartengdra eigna og skulda		<u>378.675</u>	<u>491.338</u>
Innborgaðir vextir		168.707	161.674
Greiddir vextir	(1.863.882)	(838.648)
Greiddur tekjuskattur	(492.702)	(578.665)
Handbært fé frá rekstri		<u>5.556.424</u>	<u>3.825.107</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaup á dótturfélagi að frádregnu yfirteknu handbæru fé	4	0	(12.261.852)
Keyptar óefnislegar eignir	13	(601.988)	(113.377)
Keyptir rekstrarfjármunir	15	(1.601.211)	(1.571.285)
Seldir rekstrarfjármunir	15	1.026.379	98.729
Kaup fjárfestingarfasteigna	17	(54.557)	(30.513)
Sala fjárfestingarfasteigna	17	1.742.792	0
Móttækinn arður		194.000	120.000
Langtímakröfur og áhættufjármunir, breyting		(227.710)	24.253
Fjárfestingarhreyfingar		<u>477.705</u>	<u>(13.734.045)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Keypt eign hlutabréf		(131.212)	0
Tekin ný langtímalán frá lánastofnunum	25	13.429.328	20.057.500
Afborganir langtímalána frá lánastofnunum		(17.913.413)	(8.714.644)
Afborganir leiguskulda	26	(345.804)	0
Fjármögnunarhreyfingar		<u>(4.961.101)</u>	<u>11.342.856</u>
Hækkun á handbæru fé		1.073.028	1.433.918
Gengismunur af handbæru fé		28.801	32.925
Handbært fé í ársbyrjun		4.266.925	2.800.082
Handbært fé í árslok		<u>5.368.754</u>	<u>4.266.925</u>
Fjárfestingar- og fjármögnunarhreyfingar án greiðsluáhrifa			
Fjárfesting í dótturfélagi		0	(10.066.100)
Selt hlutfé		0	10.066.100
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	(325.495)	0
Langtímakröfur og áhættufjármunir, breyting		325.495	0

Skýringar á blaðsíðum 14 til 42 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins

Skýringar

1. Starfsemi samstæðunnar

Festi hf. er íslenskt hlutafélag. Höfuðstöðvar félagsins eru að Dalvegi 10-14, Kópavogi. Meginstarfsemi samstæðunnar felst í sölu eldsneytis, vöru og þjónustu til fyrirtækja, matvöru og tengdra vara, raftækjasölu og útleigu húsnæðis. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélaga þess. Nánari upplýsingar um einstök félög samstæðunnar og starfsemi þeirra eru í skýringu 3.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

2.1 Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Samstæðuársreikningur félagsins er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfum í lögum um ársreikninga þar sem við á.

Stjórn Festi hf. samþykkti samstæðuársreikninginn 27. febrúar 2020.

2.2 Framsetning reikningsskilaaðferða og annarra skýringa

Upplýsingar um reikningsskilaaðferðir eru settar fram í sömu skýringum og viðkomandi liðir. Stjórnendur telja að sú framsetning gefi skýrari mynd og betra samhengi milli reikningsskilaaðferða og fjárhagsupplýsinga. Eftir því sem við á eru því skýringar sem tengjast bæði rekstrarreikningi og efnahagsreikningi birtar samhliða, svo sem tekjur af vörusölu og viðskiptakröfur annars vegar og gjaldfærður tekjuskattur og frestaður tekjuskattur hins vegar.

Yfirlit um áhættustýringu félagsins er sýnt í sérstökum kafla (sjá skýringu 29). Eftir því sem við á eru tilvísanir milli skýringa um einstaka liði og skýringa um áhættustýringu er varða sömu liði. Í ársreikningnum er leitast við að lýsa reikningsskilaaðferðum með greinargóðum hætti og skýru orðalagi fremur en að endurtaka orðrétt tiltekna greinar alþjóðlegra reikningsskilastaðla. Eftirfarandi reikningsskilastaðlar skipta mestu máli fyrir samstæðuna:

Liður	Skýringar	Staðall
Starfsþættir	Skýring 5. <i>Starfsþáttayfirlit</i>	IFRS 8
Tekjur af sölu á vörum og þjónustu	Skýring 6. <i>Rekstrartekjur</i>	IFRS 15
Virðispróf	Skýring 13. <i>Viðskiptavild</i>	IAS 36
Ákvörðun gangvirðis fasteigna og fjárfestingarfasteigna	Skýring 15. og 17. <i>Rekstrarfjármunir og fjárfestingarfasteignir</i>	IFRS 13
Leigusamningar	Skýring 16. <i>Leigusamningar</i>	IFRS 16

2.3 Breyting á reikningsskilaaðferðum vegna leigusamninga

Í upphafi árs 2019 tók gildi reikningsskilastaðallinn IFRS 16 - Leigusamningar og kom í stað IAS 17 - Leigusamningar og tengdar túlkánir. Samstæðan hefur fært leigusamninga í samræmi við IFRS 16 frá og með 1. janúar 2019. Fyrir þann tíma færði samstæðan leigusamninga í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal IAS 17.

IFRS 16 innleiðir eitt leigusamningslíkan fyrir leigutaka. Í því felst að leigutaki gerir ekki lengur greinarmun á rekstrarleigusamningum og fjármögnunarleigusamningum heldur færir í efnahagsreikning vegna allra leigusamninga leigueignir, sem endurspeglar rétt til að nýta undirliggjandi eignir, og leiguskuldir, sem endurspeglar skuldbindingar til að greiða leigu. Leigutaki færir í rekstrarreikning afskriftir leigueigna og vaxtagjöld af leiguskuldum. Valkvæðar undanþágur frá þessu líkani er hins vegar að finna í staðlinum vegna leigusamninga þar sem leigutími, ákvarðaður í samræmi við reglur IFRS 16, er 12 mánuðir eða styttri og vegna leigusamninga þar sem verðmæti undirliggjandi eignar er lítið. Meðferð leigusamninga hjá leigusala samkvæmt IFRS 16 er svipuð og samkvæmt IAS 17 þar sem leigusali þarf að halda áfram að flokka hvern leigusamning sem annað hvort fjármögnunarleigusamning eða rekstrarleigusamning.

Skilgreining á leigusamningi

Samkvæmt fyrri reikningsskilaaðferðum skilgreindi samstæðan við gildistöku samnings hvort hann væri eða innihéldi leigusamning samkvæmt túlkuninni IFRIC 4 *Ákvörðun um hvort samningur inniheldur leigusamning*. Samstæðan metur nú hvort samningur sé eða innihaldi leigusamning samkvæmt nýrri skilgreiningu á leigusamningi í IFRS 16. Samkvæmt IFRS 16 er samningur leigusamningur, eða inniheldur leigusamning, ef hann flytur réttinn til að ráða yfir afnotum af tilgreindri eign á tilteknu tímabili í skiptum fyrir endurgjald.

Við upptöku staðalsins valdi samstæðan að beita IFRS 16 aðeins á þá samninga sem áður höfðu verið skilgreindir sem leigusamningar. Samningar sem höfðu ekki verið skilgreindir sem leigusamningar samkvæmt IAS 17 og IFRIC 4 voru því ekki endurmetnir. Af því leiðir að skilgreining á leigusamningi samkvæmt IFRS 16 hefur aðeins verið beitt á samninga sem voru gerðir eða var breytt frá og með 1. janúar 2019.

Skýringar, frh.:

2.3 Breyting á reikningsskilaaðferðum vegna leigusamninga, frh:

Áhrif á efnahagsreikning við upptöku IFRS 16 þann 1. janúar 2019

Leigugeignir og leiguskuldir samstæðunnar sem leigutaka eru vegna húsnæðis og lóða. Við útreikning fjárhæða leigugeigna og leiguskulda var lagt mat á leigutíma og vexti á nýju lánsfé enda var ekki unnt að ákvarða innbyggða vexti í leigusamningum með áreiðanlegum hætti. Við mat á vöxtum á nýju lánsfé var horft til ýmissa þátta en einkum tegund leigugeignar, staðsetningar hennar, ástands og leigutíma. Vegnir meðalvextir voru ákvarðaðir sem 5,5% - 7,0% fyrir húsnæði en 5,0% - 7,7% fyrir lóðir.

Stjórnendur þurftu jafnframt að leggja mat á leigutíma, einkum vegna ótímabundinna samninga og samninga með framlengingar- og / eða uppsagnarheimildum. Ákvarðaður leigutími kann að vera lengri eða styttri en sá leigutími sem tilgreindur er í samningi. Veginn leigutími leigusamninga um húsnæði og lóðir var ákvarðaður 10 ár.

Leigusamningar samstæðunnar um húsnæði og lóðir voru flokkaðir sem rekstrarleigusamningar fram til 1. janúar 2019 og því ekki færðir í efnahagsreikning samstæðunnar í árslok 2018. Skuldbindingar samstæðunnar vegna þessara leigusamninga námu 4.992 millj. kr. í árslok 2018, samanber skýringu 16 í ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2018. Við innleiðingu IFRS 16 voru skuldbindingarnar núvirtar og færðar sem leiguskuldir að fjárhæð 3.702 millj. kr. í efnahagsreikning samstæðunnar þann 1. janúar 2019.

Áhrif á rekstrarreikning vegna beitingar IFRS 16 á árinu 2019

Eftirfarandi tafla sýnir áhrif á rekstrarreikning vegna beitingar IFRS 16 á árinu 2019.

	Fjárhæðir án áhrifa IFRS 16	Áhrif IFRS 16	Fjárhæðir ársreikningi
Vöru- og þjónustusala	85.183.658		85.183.658
Kostnaðarverð seldra vara	(64.888.432)		(64.888.432)
Framlegð af vöru- og þjónustusölu	20.295.226	0	20.295.226
Aðrar rekstrartekjur	1.557.748		1.557.748
Laun og annar starfsmannakostnaður	(9.952.561)		(9.952.561)
Annar rekstrarkostnaður	(4.865.439)	570.268	(4.295.171)
	(13.260.252)	570.268	(12.689.984)
Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir og matsbreytingar (EBITDA)	7.034.974	570.268	7.605.242
Afskriftir rekstrarfjármuna, leigugeigna og óefnislegra eigna	(2.250.513)	(447.181)	(2.697.694)
Matsbreytingar fjárfestingarfasteigna	290.929		290.929
Rekstrarhagnaður (EBIT)	5.075.390	123.087	5.198.477
Fjármunatekjur	173.221		173.221
Fjármagnsgjöld	(2.128.784)	(224.464)	(2.353.248)
Gengismunur	27.267		27.267
Áhrif hlutdeildarféлага	384.829		384.829
Tap af sölu eignarhluta í félögum	(59.714)		(59.714)
	(1.603.181)	(224.464)	(1.827.645)
Hagnaður fyrir tekjuskatt	3.472.209	(101.377)	3.370.832
Tekjuskattur	(595.559)	20.275	(575.284)
Hagnaður ársins	2.876.650	(81.102)	2.795.548

Skýringar, frh.:

2.3 Breyting á reikningsskilaaðferðum vegna leigusamninga, frh:

Áhrif á sjóðstreymi vegna beitingar IFRS 16 á árinu 2019

Eftirfarandi tafla sýnir áhrif á sjóðstreymi vegna beitingar IFRS 16 á árinu 2019.

	Fjárhæðir án áhrifa IFRS 16	Áhrif IFRS 16	Fjárhæðir ársreikningi
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður fyrir afskriftir og fjármagnsliði	7.034.974	570.268	7.605.242
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:			
Söluhagnaður rekstrarfjármuna	(239.616)	0	(239.616)
	6.795.358	570.268	7.365.626
Breytingar rekstrartengdra eigna og skulda	378.675	0	378.675
Innborgaðir vextir	168.707	0	168.707
Greiddir vextir	(1.639.418)	(224.464)	(1.863.882)
Greiddur tekjuskattur	(492.702)	0	(492.702)
Handbært fé frá rekstri	5.210.620	345.804	5.556.424
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfestingarhreyfingar	477.705	0	477.705
Fjárfestingarhreyfingar	477.705	0	477.705
Fjármögnunarhreyfingar			
Afborganir leiguskulda	0	(345.804)	(345.804)
Aðrar fjármögnunarhreyfingar	(4.615.297)	0	(4.615.297)
Fjármögnunarhreyfingar	(4.615.297)	(345.804)	(4.961.101)
Hækkun á handbæru fé	1.073.028	0	1.073.028

2.4 Rekstrarhæfi

Stjórnendur hafa metið rekstrarhæfi samstæðunnar. Það er mat þeirra að áframhaldandi rekstur hennar sé tryggður og hún vel í stakk búin til að mæta skuldbindingum sínum í fyrirsjáanlegri framtíð. Ársreikningurinn er því settur fram miðað við áframhaldandi starfsemi.

2.5 Grundvöllur matsaðferða

Samstæðuársreikningurinn er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að fjárfestingarfasteignir, verðbréfaeign og afleiðusamningar eru færð á gangvirði. Þá eru fasteignir færðar á endurmetnu kostnaðarverði.

2.6 Framsetningar- og starfrækslumiðill

Samstæðuársreikningurinn er gerður og birtur í íslenskum krónum (ISK) sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

2.7 Mat og ákvarðanir

Gerð samstæðuársreikninga í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að verða frábrugðnar þessu mati. Greint er frá ákvörðunum og óvissu í mati, eftir því sem við á, í skýringum um einstaka liði reikningsskilanna. Eftirfarandi tafla sýnir þá liði þar sem reynir hvað mest á mat og ákvarðanir stjórnenda:

Liður	Skýring
Mat á virðisrárnun viðskiptavilda og annarra óefnislegra eigna	13. og 14. Viðskiptavild og aðrar óefnislegar eignir
Mat á gangvirði endurmetinna rekstrarfjármuna, nýtingartíma rekstrarfjármuna og niðurlagsverði	15. Rekstrarfjármunir
Ákvörðun leigutíma og mat á núvirðingarvöxtum við útreikning leiguskulda	16. Leigusamningar
Mat á gangvirði fjárfestingarfasteigna	17. Fjárfestingarfasteignir
Mat á niðurfærslu viðskiptakrafna	29. Áhættustýring

Skýringar, frh.:

2.8 Breytingar á samstæðunni og framsetningu starfspáttayfirlits

Í upphafi árs 2019 var rekstur eldsneytisstöðva fluttur frá Festi hf. til rekstrarfélagsins N1 ehf. og vöruhúsarekstur til Bakkans Vöruhótel ehf. Bæði félögin eru dótturfélög Hlekk ehf. Móðurfélagið Festi hf. er áfram eigandi fasteigna sem tengjast rekstrinum. Í kjölfar yfirtöku Festi á Hlekk og dótturfélögum þann 1. september 2018 hefur verið unnið að breyttri framsetningu starfspáttá samstæðunnar. Þeirri vinnu er nú lokið og frá og með 1. janúar 2019 eru starfspáttir sundurliðir með ítarlegri hætti en í samstæðuársreikningi fyrir árið 2018. Starfspáttir samstæðunnar byggja á innri skýrslugjöf til lykilstjórnenda hennar. Framsetning starfspáttayfirlits fyrir samanburðarárið byggir á eldri starfspáttaskiptingu því ekki eru tiltækar allar nauðsynlegar upplýsingar til að setja það fram samkvæmt núverandi starfspáttaskiptingu.

2.9 Breyting á flokkun rekstrarkostnaðar

Í kjölfar kaupa á Hlekk hefur flokkun tiltekinna rekstrargjalda verið breytt. Breytt framsetning er til að samræma flokkun rekstrargjalda í samstæðunni. Samanburðarfjárhæðum hefur verið breytt til samræmis við nýja flokkun en breytingin hefur engin áhrif á afkomu samstæðunnar, eignir, skuldir, eigið fé eða sjóðstreymi. Veigamesta breytingin er sú að dreifingakostnaður er færður til gjalda meðal kostnaðarverðs seldra vara en var áður færður meðal sölu- og markaðskostnaðar.

2.10 Breytt framsetning vaxtagjalda í sjóðstreymisyfirliti

Framsetningu greiddra vaxta meðal rekstrarhreyfinga hefur verið breytt á þann veg að greiddir vextir af langtímalánum frá lánastofnunum eru nú færðir meðal rekstrarhreyfinga en voru áður færðir meðal fjármögnunarhreyfinga. Greiddir vextir í sjóðstreymisyfirliti innifela því nú hvort tveggja greidda vexti af skammtímaskuldum og langtímaskuldum. Greiddir vextir meðal rekstrarhreyfinga á árinu 2019 innifela auk þess greidda vexti af leiguskuldum vegna beitingar IFRS 16 (sjá skýringu 12). Samanburðarfjárhæðum fyrra árs hefur verið breytt til samræmis við nýja flokkun. Það er mat stjórnenda að breytt flokkun greiddra vaxta af langtímalánum frá lánastofnunum gefi gleggri mynd af uppruna og ráðstöfun handbærs fjár í sjóðstreymisyfirliti.

3. Samstæðufélög

Dótturfélög eru félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar ef samstæðan ber áhættu og réttinn til að njóta breytilegs ávinnings vegna þátttöku sinnar í félaginu og getur með ákvörðunarvaldi haft áhrif á ávinninginn af fjárfestingunni. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í samstæðureikningnum frá því að yfirráð nást og þar til þeim lýkur.

Stöður og viðskipti og allar óinnleystar tekjur og gjöld milli félaga innan samstæðu eru felld út við gerð samstæðureikningsskilanna.

Félög í samstæðunni

Samstæðuársreikningurinn innifelur eftirfarandi félög. Öll dótturfélög eru beint eða óbeint að fullu í eigu móðurfélagsins Festi. Í skýringu 4 er gerð grein fyrir kaupum á Hlekk á árinu 2018.

Félag	Starfsemi
Festi hf.	Festi er eignarhaldsfélag sem sérhæfir sig í rekstri félaga sem eru leiðandi í smásölu og sölu á eldsneyti á Íslandi. Hlutverk Festi er að veita rekstrarfélögum stuðning við að uppfylla kröfur viðskiptavina þannig að þau geti áfram verið í farabroddi í þjónustu- og vöruframboði um land allt. Festi leggur rekstrarfélögum sínum til stoðþjónustu, meðal annars á sviði fjármála, reksturs og viðskiptapróunar.
Ego ehf.	Ego er fjárfestingafélag til að halda utan um þróunarfjárfestingar samstæðunnar.
Hlekkur ehf.	Hlekkur er eignarhaldsfélag sem sérhæfir sig í fjárfestingum í verslunaryfirtækjum og öðrum félögum sem tengjast verslunarrekstri.
Bakkinn vöruhótel ehf.	Bakkinn vöruhótel sérhæfir sig í vöruhýsingu, þökkun, vörumerkingu, afgreiðslu og dreifingu á vörum fyrir viðskiptavinum sem kjósa að úthýsa sinni vöruhúsastarfsemi.
ELKO ehf.	ELKO sérhæfir sig í sölu á heimilistækjum og raftækjum. Fyrirtækið starfrækir verslanir á höfuðborgarsvæðinu og í Flugstöð Leifs Eiríkssonar auk þess sem félagið er með
Festi fasteignir ehf.	Festi fasteignir sérhæfir sig í útleigu atvinnuhúsnæðis til félaga í verslunarrekstri.
Krónan ehf.	Krónan er verslunaryfirtæki sem starfar á dagvöruverslunarmarkaði á Íslandi. Fyrirtækið starfrækir verslanir um allt land undir merkjum Krónunnar, Kr, Kjarvals og
N1 ehf.	N1 sérhæfir sig í heildsölu og smásölu eldsneytis, rekstri þjónustustöðva ásamt hjólbarða- og smurþjónustuverkstæðum um allt land. Á þjónustustöðvum félagsins er auk eldsneytissölu einnig veitingarekstur og sala ýmissa dagvara.

Skýringar, frh.:

4 Kaup á dótturfélagi

Þann 30. júlí 2018 samþykkti samkeppniseftirlitið kaup Festi hf. (sem þá hét N1 hf.) á öllu hlutafé í Hlekk hf. (sem þá hét Festi hf.) með tilteknum skilyrðum. Hlekkur rak þá matvöruverslanir undir merkjum Krónunnar, Kr, Nóatúns og Kjarvals, raftækjaverslunina ELKO og vöruhóтелиð Bakkann. Ýtarlega umfjöllun um kaupin er að finna í skýringu 4 í samstæðuársreikningi félagsins fyrir árið 2018 sem er aðgengilegur á heimasíðu Festi (www.festi.is).

Yfirtökudagur var 1. september 2018 og er rekstur Hlekks og dótturfélaga þess meðtalin í þessum samstæðuársreikningi eingöngu frá og með þeim degi. Vegna þessa eru samanburðartölur vegna ársins 2018 í rekstrarreikningi ekki samanburðarhæfar við tölur vegna ársins 2019 að öllu leyti. Á tímabilinu frá yfirtökudegi til ársloka 2018 námu tekjur Hlekks og dótturfélaga þess samtals 15.422 millj. kr. og EBITDA 1.148 millj. kr. Á árinu 2019 námu tekjur þessara félaga samtals 50.966 millj. kr. og EBITDA 5.289 millj. kr.

5 Starfsþáttayfirlit

Rekstrarstarfsþáttur er eining innan samstæðunnar sem með starfsemi sinni getur aflað tekna og stofnað til útgjalda, þar á meðal tekna og gjalda vegna viðskipta við aðra starfsþætti samstæðunnar. Starfsþættir eru ákvarðaðir af stjórnendum félagsins sem yfirfara reglulega starfsþætti samstæðunnar til að ákvarða hvernig eignum hennar er skipt á starfsþætti og til að meta frammistöðu þeirra.

Rekstrarafkoma starfsþátta, eignir og skuldir þeirra samanstanda af liðum sem tengja má beint við hvern starfsþátt og þá liði sem hægt er að skipta milli starfsþátta á rökrænan hátt. Fjárfestingar starfsþátta eru heildarkostnaður við kaup rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna. Verð á vöru og þjónustu sem seld er milli starfsþátta er ákveðið eins og um óskylda aðila sé að ræða.

Rekstrarfélög N1, Krónunnar og ELKO í samstæðunni eru sérstakir starfsþættir og önnur félög samstæðunnar mynda saman fjórða starfsþáttinn. Sá starfsþáttur innifelur starfsemi Festi móðurfélags, Hlekks, Bakkans vöruhótelis, Festi fasteigna og Ego (sjá nánar í skýringu 3).

Tekjur og gjöld ársins 2018 innifela tekjur og gjöld móðurfélagsins og dótturfélagsins Ego fyrir allt árið en tekjur og gjöld Hlekks og dótturfélaga þess frá og með 1. september 2018, þegar félögin urðu hluti af samstæðunni. Starfsþáttayfirlit fyrir árið 2018 er birt eins og það var gert í ársreikningi 2018 og er því ekki samanburðarhæft við árið 2019.

	N1	Krónan	ELKO	Önnur félög	Samkvæmt ársreikningi
Árið 2019					
Tekjur utan samstæðu	38.108.123	36.226.980	11.125.810	1.280.493	86.741.406
Tekjur innan samstæðu	36.735	127.795	13.018	5.661.598	5.839.146
Heildartekjur starfsþátta	38.144.858	36.354.775	11.138.828	6.942.091	92.580.552
Rekstrarafkoma fyrir afskrift & matsbr. (EBITDA) .	1.825.857	1.945.377	539.933	3.294.075	7.605.242
Afskriftir starfsþátta	(702.798)	(775.577)	(194.832)	(1.024.487)	(2.697.694)
Matsbreyting fjárfestingarfasteigna				290.929	290.929
Rekstrarafkoma starfsþátta (EBIT)	1.123.059	1.169.800	345.101	2.560.517	5.198.477
Hrein fjármagnsgjöld	64.010	(164.601)	(26.564)	(2.025.605)	(2.152.760)
Áhrif hlutdeildarfélaganna og tap af sölu eignarhl.				325.115	325.115
Tekjuskattur	(240.095)	(178.433)	(52.749)	(104.007)	(575.284)
Hagnaður ársins	946.974	826.766	265.788	756.020	2.795.548
31. desember 2019					
Eignir starfsþátta	15.816.000	17.593.165	6.164.960	41.670.218	81.244.343
Fjárfestingar starfsþátta	522.425	633.819	125.769	975.743	2.257.756
Skuldir starfsþátta	5.494.366	7.705.869	4.355.829	35.000.035	52.556.099

Skýringar, frh.:

5 Starfspáttayfirlit, frh.:

	Festi	Hlekkur	Fasteignir	Jöfnunar- færslur	Samkvæmt ársreikningi
Árið 2018					
Sala	43.512.852	15.422.448	0	(3.746)	58.931.554
Aðrar rekstrartekjur	402.546	104.991	2.686.709	(2.418.188)	776.058
Heildartekjur starfspáttá	43.915.398	15.527.439	2.686.709	(2.421.934)	59.707.612
Rekstrarafkoma fyrir afskrift & matsbr. (EBITDA) .	1.811.796	699.607	2.116.357	0	4.627.760
Afskriftir starfspáttá	(468.183)	(303.981)	(626.642)		(1.398.806)
Matsbreyting fjárfestingarfasteigna	0	0	(10.239)		(10.239)
Áhrif hlutdeildarfélagá	204.875				204.875
Rekstrarafkoma starfspáttá	1.548.488	395.626	1.479.476	0	3.423.590
Hrein fjármagnsgjöld					(947.075)
Tekjuskattur					(417.846)
Hagnaður ársins					2.058.669
31. desember 2018					
Eignir starfspáttá	11.600.157	27.216.664	36.739.425		75.556.246
Óskiptar eignir					2.242.827
Eignir samtals					77.799.073
Óskiptar skuldir					51.829.227
Fjárfestingar starfspáttá	517.464	375.339	822.372		1.715.175

Skýringar, frh.:

6. Rekstrartekjur

Vöru- og þjónustusala

Vöru- og þjónustusala er færð miðað við þá grundvallarreglu að tekjur eru færðar þegar yfirráð yfir vöru eða þjónustu flyst til viðskiptavinar.

Leigutekjur fasteigna

Fasteignir til útleigu utan samstæðunnar eru færðar sem fjárfestingarfasteignir. Fjárfestingarfasteignir eru fasteignir þar sem tilgangur eignarhaldsins er að afla leigutekna og til verðmætaaukningar. Fjárfestingarfasteignir eru færðar á gangvirði. Matsbreytingar fjárfestingarfasteigna eru sérgreindar í rekstrarreikningi og því aðskildar frá leigutekjum af sömu eignum. Nánari upplýsingar um fjárfestingarfasteignir er að finna í skýringu nr. 17.

Aðrar rekstrartekjur

Vöruhúsaþjónusta, umboðslaun, hagnaður af sölu eigna og aðrar tekjur eru færðar meðal annarra rekstrartekna.

Rekstrartekjur sundurliðast þannig:

	2019	2018
Vöru- og þjónustusala:		
Dagvörur	39.882.359	14.881.760
Eldsneyti	26.085.259	31.850.061
Raftæki	10.980.368	4.187.506
Önnur vöru- og þjónustusala	8.235.672	8.012.227
Vöru- og þjónustusala samtals	85.183.658	58.931.554
Aðrar rekstrartekjur:		
Leigutekjur fasteigna	772.595	268.520
Vöruhúsaþjónusta	404.672	270.994
Aðrar rekstrartekjur	380.481	236.544
Aðrar rekstrartekjur samtals	1.557.748	776.058
Rekstrartekjur samtals	86.741.406	59.707.612

7. Kostnaðarverð seldra vara

Kostnaðarverð seldra vara felur í sér innkaupsverð seldra birgða ásamt flutningsgjöldum, vörugjöldum, tollum og dreifingakostnaði. Lækkun á kostnaðarverði birgða niður í hreint söluvirði er gjaldfært meðal kostnaðarverðs seldra vara.

Framlegð af vöru- og þjónustusölu sundurliðast þannig:

	2019	2018
Dagvörur	9.468.082	4.238.902
Eldsneyti	5.249.402	5.350.887
Raftæki	2.629.783	860.498
Önnur vöru- og þjónustusala	2.947.959	3.254.118
Framlegð af vöru- og þjónustusölu samtals	20.295.226	13.704.405

Skýringar, frh.:

8. Laun og annar starfsmannakostnaður	2019	2018
Laun	7.754.427	5.229.666
Lífeyrisiðgjöld	1.003.596	603.801
Önnur launatengd gjöld	745.352	482.432
Annar starfsmannakostnaður	449.186	215.808
Laun og annar starfsmannakostnaður samtals	<u>9.952.561</u>	<u>6.531.706</u>
Starfsmannafjöldi að meðaltali	1.872	944
Stöðugildi að meðaltali umreiknuð í heilsársstörf	1.158	764
Kynjahlutfall starfsmanna (karlar/konur)	66/34	62/38

Framlög í iðgjaldatengda lífeyrissjóði

Félagið greiðir iðgjöld vegna starfsmanna sinna til sjálfstæðra iðgjaldatengdra lífeyrissjóða. Félagið ber enga ábyrgð á skuldbindingum sjóðanna. Iðgjöldin eru gjaldfærð í rekstrarreikningi meðal launa og launatengdra gjalda eftir því sem þau falla til.

Upplýsingar um laun og hlunnindi stjórnar og stjórnenda er að finna í skýringu 31 um tengda aðila.

9. Annar rekstrarkostnaður

	2019	2018
Annar rekstrarkostnaður greinist þannig:		
Rekstrarkostnaður fasteigna	1.668.760	1.206.819
Viðhaldskostnaður	739.591	510.535
Sölu og markaðskostnaður	696.145	504.067
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (innifelur þóknarir til endurskoðenda)	442.537	226.959
Samskiptakostnaður	475.664	446.189
Annar kostnaður	201.572	96.545
Kostnaður við kaup á Hlekk ehf. (sjá skýr. 4 í samstæðuársreikn, 2018)	70.902	329.883
Annar rekstrarkostnaður samtals	<u>4.295.171</u>	<u>3.320.997</u>

10. Þóknarir til endurskoðenda samstæðunnar og dótturfélaga.

Þóknarir til endurskoðenda greinast þannig:

Endurskoðun ársreikninga	55.462	30.719
Könnun árshlutareikninga	13.152	8.324
Önnur þjónusta	74.271	11.118
Þóknarir til endurskoðenda samtals	<u>142.885</u>	<u>50.161</u>

11. Afskriftir

Afskriftir óefnislegra eigna, sbr. skýringu 14	451.368	178.063
Afskriftir rekstrarfjármuna, sbr. skýringu 15	1.799.145	1.220.743
Afskriftir leigueigna, sbr. skýringu 16	447.181	0
Afskriftir samtals	<u>2.697.694</u>	<u>1.398.806</u>

Skýringar, frh.:

12. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur greinast þannig:	2019	2018
Vaxtatekjur af handbæru fé	159.759	52.954
Vaxtatekjur af langtímakröfum	8.191	84.751
Vaxtatekjur af öðrum kröfum	5.271	14.263
Fjármunatekjur samtals	173.221	151.968

Fjármagnsgjöld greinast þannig:

Vaxtagjöld og verðbætur af skuldum við lánastofnanir	2.018.641	1.051.488
Vaxtagjöld af leiguskuldum	224.464	0
Önnur vaxtagjöld	110.143	104.393
Fjármagnsgjöld samtals	2.353.248	1.155.881

Gengismunur og eignir og skuldir í erlendri mynt

Gengismunur er vegna viðskipta í erlendum gjaldmiðlum, fyrst og fremst bandaríkjadóllar. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags en peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færð á árslokagengi. Meðalgengi krónunnar gagnvart bandaríkjadóllar var 122,94 á árinu 2019 (2018: 108,4) en árslokagengi 121,39 (2018: 116,3).

13. Viðskiptavild

Öll viðskiptavild í samstæðuársreikningnum er vegna kaupa félagsins á Hlekk og dótturfélögum þess á árinu 2018. Við virðispróf viðskiptavildar er henni deilt út á þær sjóðskapandi einingar sem hún tengist. Við kaupverðsútteilingu voru skilgreindar þrjár sjóðskapandi einingar og var hluta viðskiptavildar úthlutað á tvær þeirra, matvöruverslanir og raftækjaverslanir. Eftirstandandi viðskiptavild er vegna samlegðaráhrifa og hagræðingar vegna kaupa á Hlekk og er úthlutað á samstæðuna í heild. Nánari upplýsingar um kaup á Hlekk og dótturfélögum er að finna í skýringu nr. 4.

Viðskiptavildinni var úthlutað upphaflega til bráðabirgða. Upplýsingar komu í ljós síðar sem gerðu það að verkum að samstæðan þurfti að breyta upphaflegri úthlutun hennar. Þessi breyting leiddi til lækkunar á úthlutaðri viðskiptavild á raftækjaverslanir og hækkunar á úthlutaðri viðskiptavild á samstæðuna í heild. Þessi breyting á upphaflegri úthlutun viðskiptavildar hefur ekki haft áhrif á rekstrarreikning og efnahagsreikning samstæðunnar.

Eftirfarandi tafla sýnir breytingu á úthlutun viðskiptavildar:	Úthlutun til bráðabirgða á árinu 2018	Endurúthlutun	Fjárhæðir skv. ársreikningi 2019
Matvöruverslanir	6.028.119	0	6.028.119
Raftækjaverslanir	2.328.558	(882.812)	1.445.746
Samstæða í heild	5.713.786	882.812	6.596.598
Viðskiptavild í árslok	14.070.463	0	14.070.463

Reikningsskilaaðferð

Viðskiptavild er ekki afskrifuð heldur virðisprófuð að minnsta kosti árlega, en oftast ef vísbendingar koma fram um virðisrymnun. Við virðispróf viðskiptavildar er henni deilt út á þær sjóðskapandi einingar sem hún tengist.

Virðispróf í árslok 2019

Í árslok 2019 var framkvæmt virðispróf á viðskiptavild. Niðurstaða virðisprófsins gaf ekki til kynna að virðisrymnun hafi átt sér stað. Við virðispróf er lagt mat á endurheimtanlegt virði. Í tilfelli matvöruverslana og raftækjaverslana byggði matið á nýtingarvirði sjóðskapandi eininga en á gangvirði að frádregnum sölukostnaði í tilfelli samstæðu í heild. Nýtingarvirði er reiknað með því að núvirða áætlað framtíðarsjóðstreymi sjóðskapandi eininga. Mat á gangvirði að frádregnum sölukostnaði fyrir samstæðu í heild byggir á markaðsvirði samstæðunnar í árslok 2019 að viðbættu meirihlutaálagi til að endurspegla mat á 100% eignarhlut. Meirihlutaálag var áætlað 10% og sölukostnaður 1,5%.

Skýringar, frh.:

13. Viðskiptavild, frh:

Eftirfarandi tafla sýnir lykilorðsendur við mat á nýtingarvirði. Áætlaður EBITDA-vöxtur er meðalvöxtur næstu fimm ára.

Árslok 2019	EBITDA-vöxtur	Framtíðar-vöxtur	Afvöxtunar-þáttur	Bókfært verð í árslok
Matvöruverslanir	6,3%	3,0%	9,5%	6.028.119
Raftækjaverslanir	7,8%	3,0%	10,1%	1.445.746
Samstæða í heild	N/A	N/A	N/A	6.596.598
Viðskiptavild samtals				14.070.463

Árslok 2018

Matvöruverslanir	3,5%	3,0%	13,9%	6.028.119
Raftækjaverslanir	0,8%	3,0%	13,8%	2.328.558
Samstæða í heild	3,0%	3,0%	11,7%	5.713.786
Viðskiptavild samtals				14.070.463

14. Aðrar óefnislegar eignir

Aðrar óefnislegar eignir samanstanda af vörumerkjum Krónunnar og Elko, viðskiptasamningum og hugbúnaði.

Reikningsskilaaðferð

Kostnaður við kaup og yfirtöku vörumerkja er eignfærður og afskrifaður línulega á 20 árum. Áætlaður líftími viðskiptasamninga er 7 ár og eru þeir afskrifaðir línulega. Eignfærð hugbúnaðarleyfi eru færð á kostnaðarverði að frádrögnum uppsöfnuðum afskriftum. Hugbúnaður er afskrifaður línulega á 3-5 árum.

Aðrar óefnislegar eignir greinast þannig:

	Vörumerki	Viðskipta-samningar	Hugbúnaður	Samtals
Heildarverð				
Heildarverð 1.1.2018	230.850	0	641.413	872.263
Yfirtaka á Hlekk ehf.	3.975.545	196.729	434.750	4.607.024
Viðbætur á árinu	0	0	113.377	113.377
Selt og niðurlagt	0	0	(364)	(364)
Heildarverð 31.12.2018	4.206.395	196.729	1.189.177	5.592.301
Viðbætur á árinu	2.000	25.000	574.988	601.988
Selt og niðurlagt	(66.259)	(117.836)	(688.277)	(872.372)
Heildarverð 31.12.2019	4.142.136	103.893	1.075.888	5.321.917
Afskriftir				
Afskrifað 1.1.2018	115.422	0	541.853	657.275
Yfirtaka á Hlekk ehf.	0	126.469	126.846	253.315
Afskriftir ársins	77.802	9.368	90.893	178.063
Selt og niðurlagt	0	0	(363)	(363)
Afskrifað alls 31.12.2018	193.224	135.836	759.229	1.088.289
Afskriftir ársins	215.505	31.704	204.159	451.368
Selt og niðurlagt	(66.259)	(125.636)	(675.694)	(867.589)
Afskrifað alls 31.12.2019	342.470	41.904	287.694	672.068
Bókfært verð				
Bókfært verð 1.1.2018	115.428	0	99.561	214.987
Bókfært verð 31.12.2018	4.013.171	60.893	429.949	4.504.012
Bókfært verð 31.12.2019	3.799.666	61.989	788.195	4.649.850
Afskriftahlutföll	5%	14%	20-33%	

Skýringar, frh.:

15. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir samstæðunnar samanstanda af fasteignum, bifreiðum, áhöldum og tækjum, innréttingum, skiltum og geymum.

Reikningsskilaaðferð

Fasteignir samstæðunnar til eigin nota, þ.e. þær fasteignir sem ekki eru flokkaðar sem fjárfestingarfasteignir, eru færðar á endurmetnu kostnaðarverði en aðrir rekstrarfjármunir á kostnaðarverði, að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisryrnun ef við á.

Þegar rekstrarfjármunir eru samsettir úr einingum með mislangan nýtingartíma eru einingarnar aðgreindar og afskrifaðar miðað við nýtingartíma hverrar og einnar.

Hagnaður af sölu rekstrarfjármuna, sem er mismunur á söluandvirði þeirra og bókfærðu verði er færður í rekstrarreikning meðal annarra rekstrartekna en tap af sölu meðal annars rekstrarkostnaðar.

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta rekstrarfjármuna er eignfærður þegar líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til félagsins og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Bókfært verð hlutarins sem er endurnýjaður er gjaldfærður. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar af afskrifanlegri fjárhæð, sem er kostnaðarverð eða endurmetið virði að frádregnu áætluðu niðurlagsverði. Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteignir.....	50 ár
Aðrir rekstrarfjármunir.....	3 - 20 ár

Afskriftaaðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörstigi og breytt ef við á.

Endurmat fasteigna

Endurmetnar eignir eru færðar á gangvirði á endurmatsdegi. Gangvirðismat er framkvæmt með reglubundnum hætti svo að bókfært verð sé ekki verulega frábrugðið gangvirði. Hækkun bókfærðs verðs vegna endurmats er fært í aðra heildarafkomu að frádregnum tekjuskattsáhrifum. Endurmatsreikningur meðal eigin fjár er leystur upp með færslu á óráðstafað eigið fé til jafns við árlega afskrift endurmats í rekstrarreikningi. Endurmatslækkun er færð í rekstrarreikning nema að því marki sem um er að ræða viðsnúning á áður færðri endurmatshækkun sem færa skal í aðra heildarafkomu.

Matsaðferðir við endurmat fasteigna

Félagið færir fasteignir á endurmetnu kostnaðarverði. Endurmat til gangvirðis fór fram 31. desember 2016. Samkvæmt endurmatsaðferð skal á uppgjörstigi kannað hvort vísbendingar séu um að verulegur munur sé á gangvirði og bókfærðu verði. Í árslok 2019 voru ekki vísbendingar um að svo væri.

Stjórn félagsins hefur mótað sér stefnu um endurmat rekstrarfjármuna til að uppfylla kröfur fyrir beitingu endurmatsaðferðar um að bókfært verð á hverjum tíma sé ekki verulega frábrugðið gangvirði. Samkvæmt verklagsreglunni skal gangvirðismat framkvæmt ef vísbendingar eru um að munur á bókfærðu verði endurmetinna fasteigna og gangvirði sé umfram 20% viðmiðunarmörk stjórnar. Þó skal gangvirðismat ekki unnið sjaldnar en á fimm ára fresti. Í hvert sinn sem gangvirðismat er unnið skulu rekstrarfjármunir færðir til gangvirðis óháð því hvort niðurstaða matsins er að munur gangvirðis og bókfærðs verðs sé undir eða yfir fyrrnefndu viðmiði.

Meginþættir sem stjórnendur horfa til við mat á þörf fyrir endurmat eru:

- Afskriftir endurmetinna rekstrarfjármuna frá því þeir voru síðast endurmetnir.
- Söluverð áþekkra eigna og þeirra sem samstæðan endurmetur ef upplýsingar um slík viðskipti eru tiltækar.
- Verðbólga.
- Breytingar á fasteignamati eftir því sem þær má heimfæra á eignir áþekkar þeim sem samstæðan endurmetur.
- Þeir þættir sem endurmat byggir á, svo sem vöxtur eða samdráttur vörusölu og breytingar á afvöxtunarhlutfalli vegna breytinga á grunnvöxtum og/eða áhættuálagi.

Skýringar, frh.:

15. Rekstrarfjármunir, frh.:

Rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir og lóðir	Aðrir rekstrar- fjármunir	Samtals
Kostnaðarverð eða matsvirði			
Kostnaðarverð 1.1.2018	18.056.121	5.100.835	23.156.956
Yfirtaka á Hlekk ehf.	13.027.681	3.784.314	16.811.995
Viðbætur á árinu	802.933	768.352	1.571.286
Selt og niðurlagt á árinu	(44.193)	(221.746)	(265.939)
Kostnaðarverð eða matsvirði 31.12.2018	31.842.542	9.431.755	41.274.297
Viðbætur á árinu	588.995	1.012.216	1.601.211
Endurflokkun	(1.423.168)	1.423.168	0
Selt og niðurlagt á árinu	(726.852)	(424.726)	(1.151.578)
Kostnaðarverð eða matsvirði 31.12.2019	30.281.517	11.442.413	41.723.930
Afskriftir			
Afskrifað 1.1.2018	3.047.482	3.169.245	6.216.727
Yfirtaka á Hlekk ehf.	114.557	1.509.884	1.624.441
Afskriftir ársins	629.461	591.282	1.220.743
Selt og niðurlagt á árinu	(9.738)	(196.756)	(206.493)
Afskrifað alls 31.12.2018	3.781.762	5.073.655	8.855.417
Afskriftir ársins	576.457	1.222.688	1.799.145
Endurflokkun	(764.974)	764.974	0
Selt og niðurlagt á árinu	(127.131)	(237.261)	(364.392)
Afskrifað alls 31.12.2019	3.466.114	6.824.056	10.290.170
Bókfært verð			
Bókfært verð 1.1.2018	15.008.639	1.931.590	16.940.229
Bókfært verð 31.12.2018	28.060.780	4.358.099	32.418.877
Bókfært verð 31.12.2019	26.815.403	4.618.356	31.433.757
Afskriftahlutföll	0-2%	5 - 33%	

Fasteignir félagsins eru veðsettar skuldum sem voru að eftirstöðvum 31.378 millj. kr. Í árslok 2019. Þá hvílir virðisaukaskattskvöð að fjárhæð 2.231 millj. kr. á fasteignum samstæðunnar. Kvöð þessi er ekki færð til skuldar í efnahagsreikningi þar sem ekki kemur til greiðslu hennar nema fasteignir yrðu nýttar í starfsemi sem er undanþegin virðisaukaskatti eða ef þær eru seldar án yfirtöku kvaða af hálfu kaupanda.

Vátryggingaverð og fasteignamat rekstrarfjármuna í árslok:

	2019	2018
Fasteignamat fasteigna	21.759.644	21.174.668
Brunabótamat fasteigna	29.920.114	29.178.884
Vátryggingaverðmæti áhalda, tækja, innréttinga og bifreiða.	6.136.984	5.532.219

Skýringar, frh.:

16. Leigusamningar

Samstæðan hefur breytt um reikningsskilaaðferð vegna leigusamninga í upphafi árs 2019. Nánar er fjallað um áhrif breytinga á reikningsskilaaðferðum vegna leigusamninga í skýringu 2.3.

A. Samstæða sem leigutaki

Samstæðan leigir til sín húsnæði, lóðir, áhöld og tæki fyrir starfsemi sína og ná samningar félagsins allt til ársins 2033. Samningarnir eru við ýmsa aðila og eru verðtryggðir eða óverðtryggðir.

Reikningsskilaaðferðir

Á skuldbindingardegi samnings leggur samstæðan mat á það hvort samningur eða hluti hans feli í sér leigusamning. Samningur er leigusamningur að hluta eða í heild ef hann felur í sér rétt til yfirráða tiltekinnar eignar á tilteknu tímabili í skiptum fyrir endurgjald. Við mat á því hvort leigusamningur felur í sér yfirráð tiltekinnar eignar notar samstæðan skilgreiningu leigusamnings í IFRS 16.

Samstæðan færir í efnahagsreikning leigueign og leiguskuld á upphafsdegi leigusamnings. Á þeim degi eða við breytingu á samningi sem felur í sér leiguhluta úthlutar samstæðan endurgjaldinu á sérhvern leiguhluta á grundvelli sjálfstæðs verðs hvers hlutar fyrir sig. Samstæðan hefur þó valið að færa ekki leigueignir og leiguskuldir vegna leigusamninga þar sem leigutími, skilgreindur í samræmi við reglur IFRS 16, er 12 mánuðir eða styttri og vegna leigusamninga þar sem verðmæti undirliggjandi eigna er lítið. Leigugreiðslur vegna þessara samninga eru færðar til gjalda í rekstrarreikning línulega á leigutíma og settar fram í línu "Annar rekstrarkostnaður".

Samstæða ákvarðar leigutímamann útfra óuppsegjanlegu leigutímabili leigusamnings að viðbættum tímabilum sem falla undir framlengingarheimildir ef samstæða er nokkuð viss um að nýta þær. Ef uppsagnarheimildir eru á samningum sem samstæðan er viss um að nýta þá er tekið tillit til þess. Stjórnendur nota eigin dómgreind við ákvörðun á hvort samstæða er nokkuð viss um að nýta framlengingarheimildir eða nýta uppsagnarheimildir. Við það mat horfa stjórnendur til allra viðeigandi staðreynda og aðstæðna sem mynda efnahagslegan hvata fyrir samstæðuna.

Leigueignir eru upphaflega færðar á kostnaðarverði, sem er upphafleg fjárhæð leiguskulda að viðbættum leigugreiðslum sem samstæðan innir af hendi á upphafsdegi samninga eða fyrir þann dag, beinum upphafskostnaði og áætlaðs kostnaðar samstæðunnar við að taka niður eða fjarlægja undirliggjandi eignir eða til þess að færa ástand þeirra eða svæðis þar sem þær eru staðsettar í samt horf að loknum leigusamningi, og að frádregnum móttæknum leiguhvöttum.

Eftir upphaflega færslu eru leigueignir metnar í samræmi við kostnaðarverðslíkan í IFRS 16. Þær eru afskrifaðar línulega frá upphafsdegi samninga til loka leigutíma, nema þegar eignarhald flyst yfir til samstæðunnar í lok leigutímans eða ef kostnaðarverð leigueigna endurspeglar að samstæða muni nýta sér kauprétt á undirliggjandi eignir. Í þeim tilfellum eru leigueignir afskrifaðar á nýtingartíma undirliggjandi eigna, sem er ávarðaður með sómu aðferð og notuð er fyrir rekstrafjármuni samstæðunnar. Bókfært verð leigueigna er lækkað vegna virðisrymnunar, þegar það á við, og breytt vegna tiltekinna breytinga á bókfærðu verði leiguskulda.

Leiguskuldir eru upphaflega færðar miðað við núvirði leigugreiðslna sem eru ógreiddar á upphafsdegi leigusamninga, þar sem leigugreiðslur eru núvirtar með því að nota innbyggða vexti í leigunni, ef unnt er að ákvarða þá vexti með áreiðanlegum hætti, en annars notar samstæðan vexti á nýju lánsfé. Við mat á vöxtum á nýju lánsfé er horft til ýmissa þátta en einkum tegunda undirliggjandi eigna, staðsetningar þeirra, ástands og leigutíma.

Leigugreiðslur sem eru innfaldar í mati á leiguskuldum geta verið bæði fastar eða breytilegar sem taka þá mið af vísitölum eða vöxtum. Á sama hátt eru metnar inn framlengingarheimildir sem samstæðan er nokkuð viss um að nýta og uppsagnarákvæði sem ákveðið hefur verið að nýta.

Skýringar, frh.:

16. Leigusamningar, frh:

Breytilegar leigugreiðslur sem taka mið af veltu eða notkun á undirliggjandi eignum eru ekki innifaldar í mati á leiguskuldum nema að því marki sem þær eru áfallnar og ógreiddar á reikningssskiladegi. Breytilegar leigugreiðslur sem taka mið af veltu eða notkun á undirliggjandi eignum eru færðar til gjalda í rekstrarreikning eftir því sem þær falla til undir liðnum öðrum rekstrarkostnaði

Eftir upphaflega færslu er bókfært verð leiguskulda hækkað vegna vaxtagjalda og lækkað vegna greiddra leigugreiðslna. Bókfært verð er jafnframt endurmetið þegar breyting verður á framtíðarleigugreiðslum vegna breytinga á vísitölum eða vöxtum, á mati á þeirri fjárhæð sem vænst er að samstæða þurfi að greiða vegna hrakvirðistrygginga, eða þegar við á, breytinga á mati á því hvort nokkuð víst er að kaupheimildir eða framlengingarheimildir verða nýttar eða að uppsagnarheimildir verða ekki nýttar. Þegar bókfært verð leiguskulda er endurmetið með þessum hætti er samsvarandi leiðrétting gerð á bókfærðu verði leigueigna, eða leiðrétting færð í rekstrarreikning ef bókfært verð leigueigna er komið niður í núll.

Leigueignir eru sérgreindar í efnahagsreikningi meðal fastafjármuna. Leiguskuldir eru sérgreindar í efnahagsreikningi og skipt í langtíma- og skammtímahluta. Afskriftir af leigueignum eru settar fram í rekstrarreikningi undir afskriftum sbr. skýr 11. Vaxtagjöld af leiguskuldum eru sett fram í rekstrarreikningi undir fjármagnsgjöldum sbr. skýr. 12.

Leigueignir

Leigueignir greinast þannig:

	Húsnæði	Lóðir	Samtals
Bókfært verð 1.1.2019	3.158.939	543.122	3.702.061
Nýir leigusamningar	516.622		516.622
Breyting vegna endurmats á leiguskuldum	90.577	103	90.680
Afskriftir ársins	(391.991)	(55.190)	(447.181)
Bókfært verð 31.12.2019	3.374.147	488.035	3.862.182

B. Samstæða sem leigusali

Samstæðan leigir frá sér húsnæði til fjölda aðila. Húsaleigutekjurnar eru innifaldar í öðrum tekjum, sjá skýr. 6.

17. Fjárfestingarfasteignir

Fasteignir sem ætlaðar eru til útleigu til þriðja aðila og verðmætaaukningar eru færðar sem fjárfestingarfasteignir.

Reikningsskilaaðferðir

Fjárfestingareignir félagsins eru bókfærðar á gangvirði á reikningssskiladegi. Matsbreyting fjárfestingareigna er færð í gegnum rekstur á því tímabili sem matsbreytingin á sér stað. Fjárfestingareignir eru ekki afskrifaðar. Gangvirðisbreytingar eru sérgreindar í rekstrarreikningi en leigutekjur færðar meðal liðarins „Aðrar rekstrartekjur“, sbr. skýringu 6.

Ákvörðun gangvirðis fjárfestingarfasteigna

Gangvirðismót félagsins bæði árin 2019 og 2018 voru unnin með aðstoð óháðra sérfræðinga. Við mat á fjárfestingareignum er stuðst við núvirt framtíðar sjóðsflæði einstakra eigna. Sjóðstreymislíkanið byggir á frjálsu sjóðstreymi til samstæðunnar sem núvirt er með veginni ávöxtunarkröfu hverrar eignar (WACC). Sjóðsflæðisáætlun í líkaninu er til 50 ára. Ávöxtunarkrafa eigin fjár er metin út frá CAPM (Capital Asset Pricing Model) líkaninu þar sem byggt er á áhættulausum verðtryggðum vöxtum að viðbættu álagi til að mæta þeirra áhættu sem fylgir undirliggjandi rekstri. Vextir á lánsfjármagn eru metnir með hliðsjón af almennum vaxtakjörum sem bjóðast á markaði. Gert er ráð fyrir skuldsetningarhlutfallinu 70% (2018:70%) til framtíðar og er væntur veginn fjárfestingarkostnaður (WACC) sem notaður er á bilinu 5,8% - 7,0% (vegið meðaltal 6,2%).

Skýringar, frh.:

17. Fjárfestingarfasteignir, frh:

Áætlað sjóðsflæði tekur mið af leigutekjum af fyrirliggjandi leigusamningum og væntri þróun þeirra. Lagt er mat á sérhvern leigusamning og tillit tekið til þeirra áhættuþátta sem máli skipta. Nýtingarhlutfall er áætlað 95-96% eftir að leigusamningi lýkur (2018: 95-99%). Á móti áætluðum leigutekjum er dreginn frá áætlaður rekstrarkostnaður. Með þessum hætti er hver eign félagsins metin sem sjálfstæð eining. Forsendur virðislíkansins byggja á reynslutölum úr rekstri félagsins ásamt spá um þróun lykilorða til framtíðar.

Niðurstaða matsins í árslok 2019 var hækkun á mati fjárfestingarfasteigna að fjárhæð 291 millj. kr. (2018: - 10 millj. kr.) sem fært er í rekstrarreikning.

Fjárfestingarfasteignir greinast þannig:

Yfirtekið 1. september 2018	8.731.500
Viðbætur á árinu	30.513
Gangvirðisbreyting	(10.239)
Bókfært verð 31. desember 2018	8.751.774
Viðbætur á árinu	54.557
Sala á árinu	(1.742.792)
Gangvirðisbreyting	290.929
Bókfært verð 31. desember 2019	7.354.468

Gangvirðismat fjárfestingarfasteigna fellur undir stig þrjú í gangvirðislíkani alþjóðlegra reikningsskilastaðla enda byggir það að verulegu leyti á öðrum upplýsingum en markaðsupplýsingum. Væri lykilorðum gangvirðismatsins, þ.e. forsendum um fjármagnskostnað og EBITDA, hnikað til yrðu breytingar á endurmati sem fært er í rekstrarreikning í samræmi við eftirfarandi töfluna:

Næmigreining gangvirðismats í árslok 2019:

	Hækkun millj. kr.	Lækkun millj. kr.
Hækkun / (lækkun) EBITDA af rekstri fasteigna um 5%	894 (894)
(Hækkun) / lækkun á ávöxtunarkröfu eiginfjár og vaxta um 1,0%-stig	(960)	1.070

Næmigreining gangvirðismats í árslok 2018:

Hækkun / (lækkun) EBITDA af rekstri fasteigna um 5%	769 (769)
(Hækkun) / lækkun á ávöxtunarkröfu eiginfjár og vaxta um 1,0%-stig	(1.467)	1.883

18. Hlutdeildarfélag

Í árslok 2019 á félagið 10 hlutdeildarfélag, bæði innlend og erlend þar sem hlutdeild í afkomu er tekin inn í ársreikninginn.

Reikningsskilaaðferðir

Hlutdeildarfélag eru félag þar sem félagið hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu en ekki yfirráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar félagið ræður 20 - 50% atkvæðaréttar. Hlutdeildarfélag eru færð í ársreikning félagsins með hlutdeildaraðferð og eru í upphafi færð á kostnaðarverði. Fjárfesting félagsins felur í sér viðskiptavild sem verður til við kaupin, að frádreginni virðisyrnun, ef einhver er. Ársreikningurinn inniheldur hlutdeild félagsins í afkomu og eiginfjárhreyfingum hlutdeildarféлага frá upphafi áhrifa til loka þeirra. Verði hlutdeild félagsins í tapi meiri en bókfært verð hlutdeildarfélagsins er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps hætt nema félagið hafi gengist í ábyrgðir fyrir hlutdeildarfélagið eða fjármagnað það. Önnuleystur hagnaður sem myndast hefur í viðskiptum við hlutdeildarfélag er færður hlutfallslega til lækkunar á bókfærðu verði þeirra. Önnuleyst tap er fært út með sama hætti og önnuleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisyrnunar þessara eigna.

Hlutdeild í afkomu erlendra hlutdeildarféлага er færð á meðalgengi ársins. Hlutdeild í eigin fé er færð miðað við gengi á uppgjörstigi. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður á sérstakan lið í yfirliti um heildarafkomu. Þegar erlent hlutdeildarfélag er selt að hluta til eða öllu leyti, er tengdur gengismunur fluttur í rekstrarreikning.

Skýringar, frh.:

18. Hlutdeildarfélag, frh:

Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum og hlutdeild í afkomu

Hlutdeild samstæðunnar í afkomu hlutdeildarfélaga nam 385 millj. kr. á árinu 2019 (2018: 205 millj. kr.).

Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum greinast þannig:

	Eignarhlutur	2019	2018
Olíudreifing ehf.	60,0%	1.301.870	1.318.664
Malik Supply A/S, Danmörku	24%/49%	329.396	532.964
EAK ehf.	33,3%	120.627	76.379
EBK ehf.	25,0%	157.672	140.120
Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum - 6 félag (2018:3)	-	42.784	11.525
Eignarhlutir í öðrum hlutdeildarfélagum samtals í árslok		<u>1.952.349</u>	<u>2.079.666</u>

Breyting á bókfærðu verði hlutdeildarfélaga á árinu:

Bókfært verð í ársbyrjun		2.079.666	1.839.908
Hlutdeild í afkomu		384.829	204.875
Arður	(194.000)	(120.000)
Kaup á hlutum		13.000	121.571
Sala á hlutum	(385.208)	0
Þýðingarmunur		54.062	33.312
Bókfært verð í árslok		<u>1.952.349</u>	<u>2.079.666</u>

Eftirfarandi eru fjárhagslegar upplýsingar um hlutdeildarfélagin Olíudreifingu ehf. og Malik Supply A/S. Upplýsingarnar byggjast á ársreikningum félaganna þegar tekið hefur verið tillit til óafskrifaðs yfirverðs sem myndaðist við kaup félagsins á eignarhlutunum í Malik Supply A/S.

Olíudreifing ehf.

Félagið á 60% hlut í Olíudreifingu ehf. Félagið hefur ekki yfirráð yfir Olíudreifingu ehf. sem er því ekki flokkað sem dótturfélag félagsins. Það er vegna þess að samkeppnisyfirlögd ákváðu að félagið yrði að hafa stjórnarmenn óháða N1 ehf. Umsvif N1 ehf. hafa hins vegar veruleg áhrif á starfsemi Olíudreifingar ehf. og beitir félagið því hlutdeildaraðferð við færslu eignarhlutar síns. Reikningsskil Olíudreifingar ehf. eru gerð í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur.

	2019*	2018*
Fastafjármunir	3.858.820	3.728.786
Veltufjármunir	947.585	1.003.754
Langtímaskuldir	(1.943.534)	(1.897.355)
Skammtímaskuldir	(693.088)	(639.170)
Hreinar eignir (100%)	<u>2.169.783</u>	<u>2.196.015</u>
Eignarhluti í árslok (60%)	<u>1.301.870</u>	<u>1.318.664</u>
Tekjur (100%)	3.857.217	3.739.337
Hagnaður (100%)	223.768	250.218
Hlutdeild í heildarhagnaði (60%)	134.261	150.131

*Drög ársreiknings

Skýringar, frh.:

18. Hlutdeildarfélag, frh:

Malik Supply A/S

Malik Supply A/S var stofnað árið 1989 til að þjónusta togara á grænlenku hafsvæði og í Norður - Atlantshafi með olíu, smurolíu og aðrar vörur. N1 selur Malik svartolíu sem selur hana áfram til helstu sjárvarútvegsfyrirtækja á Grænlandi. Reikningsskil Malik Supply A/S eru gerð í samræmi við dönsk lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Félagið seldi í lok desember 25% hlut í félaginu fyrir 385 millj. kr. Tap af sölunni nam 60 millj. kr. sem fært er í rekstrarreikning.

	2019*	2018*
Fastafjármunir	962.717	839.147
Veltufjármunir	4.289.182	3.234.229
Langtímaskuldir	(610.873)	(498.581)
Skammtímaskuldir	(3.563.101)	(2.782.753)
Hreinar eignir (100%)	1.077.926	792.042
Hlutdeild í eigin fé	267.910	388.101
Yfirferð eignahlutar	61.486	144.863
Eignarhluti í árslok 24%/49%	329.396	532.964
Tekjur (100%)	1.248.112	850.594
Hagnaður (100%)	260.366	68.955
Hlutdeild í heildarhagnaði (49%)	127.579	33.788

*Drög ársreiknings

19. Langtímakröfur

Langtímakröfur félagsins eru bæði í íslenskum og dönskum krónum. Kröfur við tengda aðila að eftirstöðvum 112,5 millj. kr. eru breytanlegar í hlutfé í viðkomandi félagi á ákveðnu gengi hvenær sem er á lánstímanum. Eftirfarandi er greining á langtímakröfum félagsins.

	Vaxtakjör í árslok 2019	Eftirstöðvar í árslok	
		2019	2018
Kröfur á tengda aðila í dönskum krónum.....	10,0%	118.059	54.779
Aðrar kröfur í dönskum krónum.....	4,0%	18.235	0
Kröfur á tengda aðila í íslenskum krónum.....	8,0%	112.500	0
Aðrar kröfur í íslenskum krónum.....	0,0%	75.000	0
		323.794	54.779
Næsta árs endurgreiðsla.....		(51.805)	0
Langtímakröfur samtals.....		271.989	54.779

Endurgreiðslur langtímakrafna greinast þannig:

Árið 2020.....	51.805	54.779
Árið 2021.....	37.500	0
Árið 2022.....	125.000	0
Til greiðslu síðar.....	109.489	0
Langtímakröfur samtals.....	323.794	54.779

Skýringar, frh.:

20. Birgðir

Birgðir félagsins eru í dagvörum, eldsneyti, raftækjum og tengdar smur- og bifreiðapjónustu félagsins.

Reikningsskilaaðferð

Birgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluvirði, hvoru sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða byggir á fyrst inn - fyrst út reglunni og innifelur kostnað sem fellur til við að afla birgðanna og koma þeim á þann stað og í það ástand sem þær eru í á uppgjörstegi. Hreint söluvirði er áætlað söluverð í venjulegum viðskiptum að frádregnum áætluðum kostnaði við að selja vöru.

Birgðir í árslok greinast þannig:	2019	2018
Eldsneyti.....	2.053.553	2.711.481
Dagvara.....	2.418.191	1.998.327
Raftæki.....	1.857.870	1.584.229
Aðrar vörur.....	1.348.799	1.322.349
Birgðir samtals.....	<u>7.678.413</u>	<u>7.616.386</u>
Vátryggingaverðmæti vörubirgða	6.348.614	5.430.836

Birgðir eru veðsettar fyrir skuldum sem voru að eftirstöðvum 2.002 millj. kr. í árslok 2019. Niðurfærsla birgða nam 387 millj. kr. í árslok 2019 og hækkaði um 33 millj. kr. á árinu. Á árinu 2018 hækkaði niðurfærslan um 152 millj. kr.

21. Aðrar skammtímakröfur

Aðrar skammtímakröfur í árslok greinast þannig:	2019	2018
Fyrirframgreiddur kostnaður.....	11.236	97.689
Kröfur á hið opinbera.....	226.772	101.292
Kröfur við tengda aðila.....	14.065	33.836
Krafa vegna sölu á eignarhluta í félagi.....	325.495	0
Næsta árs afborgun langtímakrafna.....	51.805	0
Aðrar skammtímakröfur.....	107.362	106.804
Aðrar skammtímakröfur samtals.....	<u>736.735</u>	<u>339.621</u>

22. Handbært fé

Handbært fé í árslok greinist þannig:	2019	2018
Bankareikningar.....	5.346.499	4.244.196
Sjóðir.....	15.462	16.209
Markaðsverðbréf.....	6.793	6.520
Handbært fé samtals.....	<u>5.368.754</u>	<u>4.266.925</u>

Skýringar, frh.:

23. Eigið fé og eiginfjárstýring

Hlutfé

Heildarhlutfé félagsins samkvæmt samþykktum þess er 330 millj.kr. Eitt atkvæði fylgir hverjum einnar krónu hlut í félaginu. Eigendur hluta í félaginu eiga rétt til arðs í hlutfalli við eign sína við arðsúthlutun. Beinn kostnaður við útgáfu hlutfjár er færður til lækkunar á eigin fé. Við kaup á eigin hlutum er kaupverðið, að meðtöldum beinum kostnaði, fært til lækkunar á eigin fé. Þegar eigin hlutir eru seldir er eigið fé hækkað. Í samræmi við heimild aðalfundar Festi hf. 21. mars 2019 hóf félagið endurkaup á eigin hlutum í nóvember 2019. Félagið keypti 1,0 millj. kr. að nafnverði á genginu 130,95 eða 0,3% af útistandandi hlutfé og eru þetta einu eigin bréf félagsins í árslok 2019.

Yfirverðsreikningur hlutfjár

Yfirverðsreikningur hlutfjár sýnir mismun á nafnverði og innborguðu hlutfé á hverjum tíma. Á árunum 2014 - 2016 voru færðar á reikninginn til lækkunar samtals 8.847 millj. kr. vegna jöfnunar rekstrartaps og lækkun hlutfjár.

Lögbundinn varasjóður

Í samræmi við lög um hlutfélög skal leggja í varasjóð tiltekið hlutfall af hagnaði hvers árs þar til sjóðurinn svarar til 25% af nafnverði hlutfjár.

Endurmatsreikningur

Endurmat fasteigna félagsins er fært á endurmatsreikning sem og hlutdeild félagsins í endurmati fasteigna hlutdeildarfélags. Endurmatið er leyst upp til jafns við árlegar afskriftir þess í rekstrarreikningi. Upplausn endurmats er færð á óráðstafað eigið fé.

Óinnleystur hagnaður dóttur- og hlutdeildafélaga

Nemi hlutdeild í afkomu dóttur- og hlutdeildarfélaganna sem færð er í rekstrarreikning hærri fjárhæð en sem nemur mótteknum arði eða þeim arði sem ákveðið hefur verið að úthluta skal mismunurinn færður af óráðstöfuðu eigin fé á bundinn hlutdeildarreikning meðal eigin fjár. Sé hlutdeild félags í dóttur- eða hlutdeildarfélagi seld eða afskrifuð skal leysa hlutdeildarreikninginn upp og færa breytinguna á óráðstafað eigið fé eða ójafnað tap eftir atvikum.

Þýðingarmunur

Þýðingarmunur samanstendur af gengismun sem verður til vegna umreiknings reikningsskila erlends hlutdeildarfélags í íslenskar krónur.

Óráðstafað eigið fé

Hagnaður (tap) ársins er fært til hækkunar (lækkunar) á óráðstöfuðu eigin fé. Arðgreiðslur eru færðar til lækkunar á óráðstöfuðu eigin fé. Upplausn endurmats er færð til hækkunar á óráðstöfuðu eigin fé.

Eiginfjárstýring og arðgreiðslur

Stjórn Festi hefur mótað stefnu um fjármagnsskipan og arðgreiðslur en samkvæmt henni er miðað við að arðgreiðslur til hluthafa eða kaup eigin bréfa nemi að lágmarki 50% af hagnaði hvers árs. Jafnframt verður stefna að EBITDA verði 35% af framlegð, nettó vaxtaberandi skuldir verði 3,5 x EBITDA og eiginfjárlutfall verði á bilinu 30 - 35%. Í lánaskilmálum félagsins er gerð krafa um að eiginfjárlutfall sé að lágmarki 25%. Í árslok 2019 var eiginfjárlutfallið 35,3% (árslok 2018: 33,4%).

Skýringar, frh.:

24. Hagnaður á hlut

Í ársreikningnum er sýndur grunnhagnaður á hlut og þynntur hagnaður á hlut fyrir almenna hluti í félaginu. Grunnhagnaður á hlut er miðaður við veginn meðalfjölda virkra hluta á árinu. Ekki hafa verið gerðir kaupréttarsamningar við starfsmenn eða gefnir út fjármálagerningar svo sem breytanleg skuldabréf sem kynnu að leiða til þynningar á hagnaði á hlut. Þynntur hagnaður á hlut er því sá sami og grunnhagnaður á hlut.

	2019	2018
Hagnaður ársins.....	2.795.548	2.058.669
Hlutfé í ársbyrjun.....	329.574	250.000
Áhrif breytingar hlutfjár.....	(126)	26.594
Vegið meðaltal útistandandi hluta.....	329.448	276.594
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut í krónum.....	8,49	7,44

25. Skuldir við lánastofnanir

Skuldir við lánastofnanir eru allar í íslenskum krónum. Til tryggingar á lánunum hafa verið tekin veð í fasteignum og birgðum. Eftirfarandi er greining á skuldunum:

	2019	2018
Langtímalán		
Staða í upphafi árs.....	33.593.033	8.000.000
Afborganir.....	(17.913.413)	(8.714.644)
Tekin ný lán.....	13.429.328	20.336.970
Yfirtekin lán.....	0	13.485.569
Lotun lántökukostnaðar.....	31.610	18.289
Verðbætur.....	516.622	472.184
Breyting á næsta árs afborgun.....	285.290	(5.335)
Staða í árslok.....	29.942.470	33.593.033
Skammtímalán		
Næsta árs afborgun langtímalána.....	1.435.240	1.720.530
Skammtímalán frá bankastofnun.....	2.002.444	2.000.000
Staða í árslok.....	3.437.684	3.720.530
Skuldir við lánastofnanir samtals.....	33.380.154	37.313.563

	Vaxtakjör í árslok 2019	Eftirstöðvar í árslok	
		2019	2018
Óverðtryggð lán með breytilegum vöxtum.....	4,0%	9.312.383	14.562.642
Verðtryggð lán með föstum vöxtum	-	0	11.878.253
Verðtryggð lán með breytilegum vöxtum.....	3,3%	22.065.327	8.872.668
Skammtímalán með breytilegum vöxtum.....	4,0%	2.002.444	2.000.000
Skuldir við lánastofnanir samtals.....		33.380.154	37.313.563

Skýringar, frh.:

25. Skuldir við lánastofnanir, frh:

Afborganir lána greinast þannig:	2019	2018
Árið 2019.....	-	3.720.456
Árið 2020.....	3.437.684	1.733.483
Árið 2021.....	1.436.647	1.744.282
Árið 2022.....	1.438.054	1.692.671
Árið 2023.....	1.439.461	1.101.644
Árið 2024.....	1.440.868	1.103.250
Til greiðslu síðar.....	24.187.440	26.217.777
Skuldir við lánastofnanir samtals.....	33.380.154	37.313.563

26. Leiguskuldir

Samstæðan hefur breytt um reikningsskilaaðferð vegna leigusamninga í upphafi árs 2019. Nánar er fjallað um áhrif breytinga á reikningsskilaaðferðum vegna leigusamninga í skýringu 2.3. og reikningsskilaaðferðir í skýringu 16.

Leiguskuldir greinast þannig:

Bókfært verð 1.1.2019	3.702.061
Nýir leigusamningar	516.622
Hækkun vegna vísitölubindingar leigugreiðslna	90.680
Greiddar leiguskuldir á árinu	(345.804)
Leiguskuldir samtals	3.963.559
Næsta árs afborgun	(377.610)
Leiguskuldir langtíma samtals	3.585.949

Eftirstöðvar leiguskulda greinast þannig í árslok 2019:

Árið 2020	377.610
Árið 2021	400.181
Árið 2022	415.415
Árið 2023	403.932
Árið 2024	425.612
Til greiðslu síðar	1.940.809
Samtals	3.963.559

Allar leiguskuldir eru í íslenskum krónum.

27. Tekjuskattur

Reikningsskilaaðferð

Gjaldfærður tekjuskattur samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema hann varði liði sem færðir eru beint á eigið fé eða í yfirlit um aðra heildarafkomu, en þá er tekjuskatturinn færður á þá liði.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörstegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára, ef við á.

Frestaður tekjuskattur er færður með notkun efnahagsreikningsaðferðarinnar vegna tímabundinna mismuna á bókfærðu verði eigna og skulda í ársreikningnum annars vegar og skattverði þeirra hins vegar. Fjárhæð frestaðs tekjuskatts er byggð á áætlaðri innlausn eða uppgjöri bókfærðs verðs eigna og skulda með því að beita gildandi skatthlutfalli á uppgjörstegi.

Skýringar, frh.:

27. Tekjuskattur, frh:

Skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er að hægt sé að nýta framtíðarhagnað á móti eigninni. Skatteign er metin á hverjum uppgjörsdegi og lækkuð að því marki sem talið er að hún nýtist ekki.

Tekjuskattur færður í rekstrarreikning

Tekjuskattur í rekstrarreikningi greinist þannig:	2019	2018
Hagnaður fyrir tekjuskatt	3.370.832	2.476.515
Tekjuskattur miðað við gildandi skatthlutfall	20,0% 674.166	20,0% 495.303
Ófrádráttarbær kostnaður	0,5% 16.036	0,2% 4.356
Óskattskyldar tekjur af eignarhlutum	(2,3%) (76.966)	(1,7%) (40.975)
Aðrar breytingar	(1,1%) (37.953)	(1,6%) (40.838)
Virkur tekjuskattur	17,1% 575.284	16,9% 417.846

Tekjuskattsskuldbinding

Tekjuskattsskuldbinding greinist þannig á einstaka liði í lok ársins:	2019	2018
Rekstrarfjármunir og fjárfestingarfasteignir.....	4.236.404	3.123.132
Óefnislegar eignir.....	47	807.850
Aðrir liðir.....	34.501	7.791
Tekjuskattsskuldbinding.....	4.270.952	3.938.773

28. Aðrar skammtímaskuldir

Aðrir fjármálagerningar og aðrar skammtímaskuldir greinast þannig í árslok:

	2019	2018
Ógreidd laun og launatengd gjöld.....	934.448	1.110.661
Ógreiddir áfallnir vextir.....	89.045	118.019
Ógreiddur tekjuskattur.....	420.488	595.668
Önnur ógreidd opinber gjöld (VSK, tollur, olíugjald, bensíngjald, kolefnisgjald).....	2.287.675	2.306.564
Aðrar skammtímaskuldir.....	406.542	791.567
Aðrar skammtímaskuldir samtals.....	4.138.198	4.922.479

29. Áhættustýring

Hér eru veittar upplýsingar um áhættur, markmið, stefnu og aðferðir samstæðunnar við að meta og stýra áhættunni, auk upplýsinga um rekstraráhættu. Markmið félagsins með áhættustýringu er að lágmarka þá áhættu sem það býr við með því að greina áhættuna, meta hana og hafa eftirlit með henni.

Yfirlit

Eftirfarandi áhættur fylgja fjármálagerningum samstæðunnar:

- * Lánsáhætta
- * Lausafjáraáhætta
- * Markaðsáhætta (verðáhætta, gengisáhætta og vaxtaáhætta)
- * Gengisáhætta
- * Rekstraráhætta

Skýringar, frh.:

29. Áhættustýring, frh:

Lánsáhætta

Lánsáhætta er hættan á því að félagið verði fyrir fjárhagslegu tapi vegna þess að viðskiptamaður eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Lánsáhætta félagsins er einkum vegna viðskiptakrafna og annarra krafna.

Lánsáhætta ræðst einkum af aldri viðskiptakrafna, fjárhagsstöðu og starfsemi einstakra viðskiptavina, auk stöðu þeirra atvinnugreina sem stærstu viðskiptavinir félagsins starfa í, en það eru samgöngur, sjávarútvegur og verktakar. Um 22% (2018: 23%) af stöðu viðskiptakrafna í árslok er vegna 30 stærstu viðskiptavina félagsins. Þar af nam staða stærsta viðskiptavinar 3% (2018: 3%).

Félagið hefur sett sér reglur um lánsviðskipti. Allir viðskiptavinir félagsins sem eru í lánviðskiptum eru með lánamörk á viðskiptareikningi sem þeir geta ekki farið yfir. Lögaðilar þurfa almennt að leggja fram sjálfskuldarábyrgð eiganda sem nemur tveggja mánaða úttekt. Þetta á þó ekki við stærri aðila sem eru með gott lánshæfismat hjá CreditInfo.

Samstæðan færir niðurfærslu vegna væntra útlánatapa af viðskiptakröfum og öðrum kröfum. Við mat á niðurfærslu er byggt á sögulegri tapsreynslu, aldursgreiningu krafna, núverandi efnahagsástandi og framtíðarhorfum.

Viðskiptakröfur félagsins í árslok greinast þannig:

	2019	2018
Greiðslukortakröfur.....	635.103	668.496
Aðrar viðskiptakröfur.....	3.121.221	3.016.015
Viðskiptakröfur samtals.....	3.756.324	3.684.511

Aldursgreining viðskiptakrafna og virðisrýrnun

Aldur viðskiptakrafna var eftirfarandi í árslok:

	Nafnverð	Niðurfærsla	Bókfært verð	Niðurfærslu- hlutfall
Árið 2019				
Ógjaldfallið.....	2.804.473	(100.625)	2.703.848	3,6%
Gjaldfallið innan 30 daga.....	719.248	(50.141)	669.107	7,0%
Gjaldfallið fyrir 31 - 120 dögum.....	292.748	(30.612)	262.136	10,5%
Gjaldfallið fyrir meira en 120 dögum.....	148.528	(27.295)	121.233	18,4%
	<u>3.964.997</u>	<u>(208.673)</u>	<u>3.756.324</u>	<u>5,3%</u>
Árið 2018				
Ógjaldfallið.....	3.007.822	(44.869)	2.962.953	1,5%
Gjaldfallið innan 30 daga.....	538.163	(24.801)	513.362	4,6%
Gjaldfallið fyrir 31 - 120 dögum.....	104.528	(30.561)	73.967	29,2%
Gjaldfallið fyrir meira en 120 dögum.....	228.084	(93.855)	134.229	41,1%
	<u>3.878.597</u>	<u>(194.086)</u>	<u>3.684.511</u>	<u>5,0%</u>

Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hættan á því að samstæðan lendi í erfiðleikum með að standa við fjárskuldbindingar sem gerðar verða upp með handbæru fé eða öðrum fjáreignum. Markmið samstæðunnar er að hafa ætíð nægt laust fé til að mæta greiðsluskuldbindingum sínum þegar þær falla til.

Lausafjárstaða samstæðunnar var sterk í árslok 2019. Stjórnendur samstæðunnar telja hana vera vel í stakk búna til að mæta skuldbindingum sínum eftir því sem þær gjaldfalla. Veginn meðallánstími langtímalána samstæðunnar er um 13 ár og eru lánin öll uppgreiðanleg á lánstímanum. Samstæðan hefur einnig aðgang að lánalínu til næstu 20 mánaða sem er að hámarki 3.000 millj. kr. Í árslok 2019 voru nýttar 2.000 millj.kr af lánalínunni.

Nánari umfjöllun um fjárskuldir samstæðunnar er að finna í skýringu nr. 30 um fjármálagerninga.

Skýringar, frh.:

29. Áhættustýring, frh.:

Markaðsáhætta

Markaðsáhætta samanstendur af verðáhættu, vaxtaáhættu og gengisáhættu. Markmið félagsins er að stýra og takmarka markaðsáhættu við skilgreind mörk.

Verðáhætta

Veigamikil markaðsáhætta félagsins er verðáhætta vegna breytinga á heimsmarkaðsverði á olíu en heimsmarkaðsverð hefur undanfarin ár verið afar sveiflukennt. Dregið er úr verðáhættu í sérsamningum við stærstu viðskiptavinum félagsins auk þess sem móðurfélagið gerir afleiðusamninga til að verjast hluta af verðáhættu vegna innkaupa á eldneyti. Samningarnir eru til eins eða tveggja mánaða þar sem verð á olíu er fest í erlendri mynt og ná til þess hluta af olíuinnkaupum samstæðunnar sem er óvarinn. Samningarnir eru gerðir upp nettó með handbæru fé.

Vaxtaáhætta

Samstæðan býr við sjóðstreymisáhættu vegna vaxtabreytinga fjárskulda sem eru með breytilegum vöxtum. Til að dreifa áhættunni þá er fjármögnun félagsins blanda af óverðtryggðum og verðtryggðum lánnum.

Hækkun á vöxtum á uppgjörstigi um eitt prósentustig (100 punkta) myndi lækka afkomu um 334 millj. kr. (2018: 373 millj. kr.) fyrir tekjuskatt vegna áhrifa á lántökur félagsins sem bera breytilega vexti. Útreikningurinn miðast við rekstraráhrif á ársgrundvelli. Lækkun vaxta um eitt prósentustig myndi hafa sömu áhrif en í gagnstæða átt.

Gengisáhætta

Öll viðskipti félagsins í erlendum myntum mynda gengisáhættu. Við mat á gengisáhættu er horft til greiðsluáhættu og uppgjörshættu. Markmiðið er að stýra gengisáhættu með þeim hætti að hagur félagsins sé sem best tryggður. Stærsti hluti innflutnings er kaup á vörum til endursölu af erlendum birgjum í USD og EUR, en salan er að stærstum hluta í ISK. Sala í ISK er 94,1% (2018: 88,5%), USD 5,3% (2018: 10,8%) og aðrar myntir 0,6% (2018: 0,6%).

Eignir og skuldir í erlendri mynt voru í árslok sem hér segir:

Árið 2019	USD	EUR	Aðrar myntir	Samtals
Langtímakröfur.....	0	0	136.294	136.294
Viðskiptakröfur.....	282.478	53.655	101.440	437.573
Handbært fé.....	241.254	52.052	143.388	436.694
Viðskiptaskuldir.....	(399.051)	(195.960)	(440.881)	(1.035.892)
Áhætta í efnahagsreikningi.....	124.681	(90.253)	(59.759)	(25.331)

Árið 2018

Skuldabréfaeign.....	0	0	26.151	26.151
Viðskiptakröfur.....	420.785	30	87.543	508.358
Handbært fé.....	468.137	8.792	82.091	559.020
Viðskiptaskuldir.....	(5.167)	(128.356)	(426.776)	(560.299)
Áhætta í efnahagsreikningi.....	883.755	(119.534)	(230.991)	533.230

Skýringar, frh.:

29. Áhættustýring, frh.:

Næmigreining

10% styrking íslenskrar krónu gagnvart eftirtöldum gjaldmiðlum í árslok myndi hafa hækkað (lækkað) afkomu félagsins fyrir tekjuskatt um eftirfarandi fjárhæðir.

	2019	2018
USD.....	12.468	88.376
EUR.....	(9.025)	(11.953)
Aðrar myntir.....	(5.976)	(23.099)
Samtals.....	(2.533)	53.323

10% veiking íslenskrar krónu gagnvart þessum gjaldmiðlum hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er hættan á beinu og óbeinu tapi sem getur orðið vegna fjölda þátta í starfsemi samstæðunnar. Meðal áhættuþátta er vinna starfsmanna, tækni og skipulag sem beitt er.

Til að draga úr rekstraráhættu hefur meðal annars verið komið á viðeigandi aðskilnaði starfa, haft er eftirlit með lánsviðskiptum og fylgni við lög. Þá er unnið markvisst fræðslustarf með það að markmiði að allir starfsmenn fái nauðsynlega þjálfun tengda störfum þeirra fyrir félagið. Innleiddir hafa verið virkir verkferlar og reglur um afritatöku upplýsingakerfa. Þá eru unnar markvissar rekstraráætlanir og mánaðarleg uppgjör og frávik frá samþykktum áætlunum greind.

30. Fjármálagerningar og gangvirði

Eignir á gangvirði

Verðbréf eru færð á gangvirði. Ákvörðun gangvirðis fellur í þriðja stig í gangvirðismats enda byggja upplýsingar um gangvirði þeirra á á eigin forsendum. Þessir liðir nema óverulegum hluta eigna samstæðunnar. Fasteignir samstæðunnar eru færðar á endurmetnu kostnaðarverði. Í því felst að gangvirði þeirra er ákvarðað með reglubundnum hætti til að tryggja að það sé á hverjum tíma ekki verulega frábrugðið bókfærðu verði. Gerð er grein fyrir gangvirðismati fasteigna í skýringu 15. Fjárfestingarfasteignir eru færðar á gangvirði. Um gangvirði þeirra er fjallað í skýringu 17.

Skuldir við lánastofnanir og aðrar fjárskuldir

Gangvirði skulda við lánastofnanir er vænt framtíðarsjóðstreymi, núvirt miðað við markaðsvexti á uppgjörstegi. Skuldir við lánastofnanir eru á markaðsvöxtum og því óverulegur munur á bókfærðu verði þeirra og gangvirði á hverjum tíma. Skammtímaskuldir eru ekki núvirtar, því óverulegur munur er á gangvirði þeirra annars vegar og bókfærðu verði hins vegar.

Fjáreignir og fjárskuldir greinast í tiltekna flokka. Flokkun fjáreigna og fjárskulda hefur áhrif á það hvernig fjármálagerningar eru metnir eftir upphaflega skráningu í bókhald. Þeir flokkar sem fjáreignir og fjárskuldir félagsins tilheyra og matsgrundvöllur þeirra koma fram í eftirfarandi töflu.

Fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar samanstanda af handbæru fé, verðbréfaeign, sem samanstendur af eignarhlutum í öðrum félögum og skuldabréfaeign, viðskiptakröfum og öðrum kröfum, afleiðusamningum, lántökum, viðskiptaskuldum og tilteknum öðrum skammtímaskuldum.

Fjármálagerningar eru færðir á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Þeir eru skráðir á viðskiptadegi, sem er dagurinn sem samstæðan verður aðili að samningsbundnum ákvæðum gerningsins. Þegar um er að ræða fjármálagerninga sem ekki verða færðir á gangvirði gegnum rekstrarreikning er tekið tillit til alls beins viðskiptakostnaðar við upphaflega skráningu í bókhald.

Skýringar, frh.:

30. Fjármálagerningar, frh.:

Flokkun fjármálagerninga og matsgrundvöllur þeirra

Eftirfarandi tafla sýnir flokkun fjármálagerninga samstæðunnar, matsgrundvöll þeirra og hvar tekjur og gjöld af þeim eru færð í rekstrarreikning.

Fjármálagerningur	Flokkun skv. IFRS 9	Bókfært verð í árslok 2019	Bókfært verð í árslok 2018
Handbært fé	Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði	5.368.754	4.266.925
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur sem teljast til fjáreigna, þ.m.t. kröfur á tengda aðila	Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði	4.493.059	4.024.132
Langtímakröfur	Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði	323.794	54.779
Skuldir við lánastofnanir	Fjárskuldir á afskrifuðu kostnaðarverði	33.380.154	37.313.563
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir sem teljast til fjármálagerninga	Fjárskuldir á afskrifuðu kostnaðarverði	10.941.434	10.576.891

Fjárhagsleg skilyrði

Í lánsamningum er skilyrði um að bókfært eiginfjárlutfall samstæðu sé ávallt hærra en 25% í lok hvers rekstrarárs. Í lok árs 2019 var eiginfjárlutfallið 35,3% (árslok 2018: 33,4%) og skilyrðið uppfyllt.

Eftirstöðvagreining

Í eftirfarandi töflu er sýnt hvenær framtíðargreiðslur fjárskulda samstæðunnar og tekjuskatts falla til. Greiðslufæðið innifelur áætlaða framtíðarvexti eftir því sem við á.

Árslok 2019	Innan árs	Eftir 1 - 3 ár	Eftir 3 - 5 ár	Eftir meira en 5 ár
Skuldir við lánastofnanir.....	2.564.543	4.975.668	4.774.896	28.444.866
Leiguskuldir.....	590.034	1.168.037	1.090.745	2.193.727
Tekjuskattur til greiðslu.....	420.488			
Skuldir við hið opinbera.....	2.287.675			
Viðskiptaskuldir.....	6.803.236			
Aðrar skammtímaskuldir.....	1.430.035			
	<u>14.096.011</u>	<u>6.143.705</u>	<u>5.865.641</u>	<u>30.638.593</u>
Árslok 2018				
Skuldir við lánastofnanir.....	5.203.489	3.153.243	8.576.386	30.134.453
Tekjuskattur til greiðslu.....	595.668			
Skuldir við hið opinbera.....	2.306.564			
Viðskiptaskuldir.....	5.654.412			
Aðrar skammtímaskuldir.....	2.020.247			
	<u>15.780.381</u>	<u>3.153.243</u>	<u>8.576.386</u>	<u>30.134.453</u>

Skýringar, frh.:

31. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Til tengdra aðila félagsins teljast stórir hluthafar í félaginu, hlutdeildarfélag, stjórnarmenn félagsins og stjórnendur, nánir fjölskyldumeðlimir þeirra og félög í þeirra eigu.

Viðskipti við tengd félög

Viðskipti við tengd félög greinast þannig:	2019	2018
Keyptar vörur og þjónusta.....	1.812.411	2.068.666
Seldar vörur og þjónusta.....	290.598	429.675
Vaxtatekjur af langtímakröfum.....	8.191	0
Langtímakröfur í árslok.....	230.559	26.151
Skammtímakröfur í árslok.....	14.065	33.836
Viðskiptaskuldir í árslok.....	186.219	628.618

Stjórn og lykilstjórnendur

Laun og hlunnindi stjórnar og lykilstjórnenda fyrir vinnu þeirra fyrir samstæðuna og nafnverð hlutabréfa í þeirra eigu í árslok greinast þannig:

2019	Laun	Hlunnindi	Árangurs- tengd laun	Fjöldi hluta í árslok
Stjórn				
Margrét Guðmundsdóttir, formaður stjórnar.....	10.047			22.014
Þórður Már Jóhannesson, varaformaður.....	10.188			4.345.463
Björgólfur Jóhannsson, stjórnarmaður.....	4.936			80.000
Guðjón Karl Reynisson, stjórnarmaður.....	5.028			349.391
Kristín Guðmundsdóttir, stjórnarmaður.....	5.388			6.028
Lykilstjórnendur				
Eggert Þór Kristófersson, forstjóri.....	46.968	3.031	23.400	90.000
Sex framkvæmdastjórnar.....	167.386	14.434	40.279	43.670
Samtals.....	249.941	17.465	63.679	4.936.566
2018				
Stjórn				
Margrét Guðmundsdóttir, formaður stjórnar.....	9.687			3.014
Þórður Már Jóhannesson, varaformaður.....	2.140			4.345.463
Björgólfur Jóhannsson.....	1.320			80.000
Guðjón Karl Reynisson.....	1.230			349.391
Helgi Magnússon.....	5.208			161.760
Jón Sigurðsson.....	5.634			6.525.970
Kristín Guðmundsdóttir.....	5.203			6.028
Þórarinn V. Þórarinsson.....	3.883			3.014
Lykilstjórnendur				
Eggert Þór Kristófersson, forstjóri.....	46.937	3.368	11.400	90.000
Fimm framkvæmdastjórnar.....	120.898	11.946	21.050	43.670
Samtals.....	202.140	15.314	32.450	11.608.310

Innifalið er í ofangreindum tölum eru hlutabréf í eigu maka þeirra og félaga sem stjórnarmenn og lykilstjórnendur eru ráðandi eigendur í.

	2019	2018
Kynjahlutfall lykilstjórnenda (karlar/konur).....	71/29	67/33

Skýringar, frh.:

31. Tengdir aðilar, frh:

Viðskipti við aðra tengda aðila

Það eru engir hluthafar með veruleg áhrif í árslok 2019. Félög sem stjórnarmenn og lykilstarfsmenn hafa yfirráð yfir eru níu í árslok 2019 og hafa þau verið skilgreind sem tengdir aðilar. Viðskipti við þau bæði árin 2019 og 2018 voru mjög óveruleg en þau felast í formi venjulegrar sölu og kaupa og er verðlagning á slíkum viðskiptum sambærileg við önnur viðskipti félaga samstæðunnar.

Viðskipti við starfsmenn

Félagið hefur lánað starfsmönnum sínum vegna almennra vöruviðskipta og voru þau að fjárhæð 8,2 millj. kr. í árslok 2019 (2018: 12,0 millj. kr.). Aðrar skuldir starfsmanna við félagið námu 1,2 millj. kr. í árslok (2018: 1,4 millj. kr.)

32. Dómsmál og aðrar kröfur

Yfirsattanefnd úrskurðaði í lok árs 2018 að Festi hefði ranglega tollflokkað ákveðnar sendingar eldsneytis á árunum 2013 til og með árinu 2018. Í framhaldinu endurákvæðaði Skatturinn í desember 2019 aðflutningsgjöld af þessum sendingum vegna árána 2013 og 2014 og hefur félagið greitt um 30 millj. kr. með álagi og dráttarvöxtum vegna þessa. Jafnframt var tilkynnt að endurákvörðun vegna sömu vöru væri til skoðunar fyrir árin 2015 til 2018. Félagið hefur metið viðbótarkostnað að hámarki 60 millj. kr. vegna þessa.

Festi er ekki sammála þessari niðurstöðu og hefur ákveðið að kæra málið til æðra dómsstigs. Ekkert er því fært inn í ársreikninginn vegna þessa máls.

33. Önnur mál

Í júní 2013 tilkynnti Samkeppniseftirlitið að það hefði ákveðið að hefja markaðsrannsókn á íslenska eldneystismarkaðnum. Um er að ræða nýtt form rannsóknar, sem felur í sér athugun á því hvort grípa þurfi til aðgerða gegn aðstæðum eða háttsemi sem koma í veg fyrir, takmarka eða hafa skaðleg áhrif á samkeppni almenningi til tjóns. Rannsókn Samkeppniseftirlitsins beinist því ekki sérstaklega að félaginu sjálfu heldur eldsneytismarkaðnum í heild. Frummatsskýrsla Samkeppniseftirlitsins kom út í nóvember 2015. Hafa markaðsaðilar skilað sjónarmiðum sínum og var í kjölfarið haldin ráðstefna um fram komin sjónarmið. Í kjölfarið gaf Samkeppniseftirlitið út nokkur álit sem beindust að opinberum aðilum ásamt því sem markaðsaðilum var gefinn kostur á að tjá sig um hugsanlega niðurstöðu markaðsrannsóknarinnar. Gert var hlé á rannsókninni á meðan samruni N1 hf. og Festi hf. og samruni Haga hf. við Olíuverzlun Íslands hf. og DGV ehf. var til umfjöllunar.

Festi hf., gerði sátt við Samkeppniseftirlitið dags. 30. júlí 2018 vegna kaupa félagsins á félaginu Hlekk hf. Samkvæmt sáttinni skuldbatt Festi sig m.a. til þess að selja fimm sjálfsafgreiðslustöðvar á höfuðborgarsvæðinu auk vörumerkisins Dælan. Þann 14. febrúar 2019 náði Festi samkomulagi um sölu Dælunnar og tilgreindra fimm sjálfsafgreiðslustöðva sem samþykkt var af Samkeppniseftirlitinu. Fór afhending sjálfsafgreiðslustöðvanna fram 28. febrúar 2019.

Einnig skyldi Festi samkvæmt sáttinni selja verslun Kjarvals á Hellu. Tókst samkomulag um söluna en ekkert varð af afhendingu vegna andstöðu leigusala húsnæðisins á Hellu. Gerði Festi þá samkomulag um sölu verslunar Krónunnar á Hvolsvelli. Í febrúar 2020 hafnaði sveitarfélag Rangárþings eystra að framselja leigusamninginn og verður því ekki af þeim viðskiptum. Festi hefur því hafið viðræður við Samkeppniseftirlitið um viðbrögð við þeirri stöðu sem upp er komin. Hefur Festi fullnægt öðrum skilyrðum sáttarinnar í samræmi við efni þeirra.

Skýringar, frh.:

34. Kennitölur

Helstu kennitölur samstæðunnar

Rekstur	2019	2018
Veltuhraði vörubirgða		
Vörunotkun / meðalstaða vörubirgða á árinu.....	8,6	9,0
Söludagar í viðskiptakröfum:		
Meðalstaða viðskiptakrafna á árinu / seldar vörur og þjónusta.....	15,2	22,0
Hagnaður fyrir afskriftir og fjármagnsliði / framlegð af vörusölu.....	37,5%	33,8%
Laun og launatengd gjöld / framlegð af vörusölu.....	49,0%	47,7%
Annar rekstrarkostnaður / framlegð af vörusölu.....	21,2%	24,2%
Efnahagur		
Veltufjárhlutfall: Veltufjármunir / skammtímaskuldir.....	1,19	1,11
Lausafjárhlutfall: (Veltufjármunir - birgðir) / skammtímaskuldir.....	0,67	0,58
Skuldsetning: Nettó vaxtaberandi skuldir / EBITDA.....	4,20	7,14
Eiginfjárhlutfall: Eigið fé / heildarfjármagn.....	35,3%	33,4%
Arðsemi eigin fjár: Afkoma ársins / meðalstaða eigin fjár.....	10,2%	11,0%

Ársfjórðungayfirlit - óendurskoðað

Rekstur samstæðunnar fyrir árið 2019 greinist þannig á ársfjórðunga:

	1. árs- fjórðungur	2. árs- fjórðungur	3. árs- fjórðungur	4. árs- fjórðungur	2019 Samtals
Vöru- og þjónustusala	18.229.601	21.390.870	24.091.734	21.471.453	85.183.658
Kostnaðarverð seldra vara	(13.998.768)	(16.342.543)	(18.447.709)	(16.099.412)	(64.888.432)
Framlegð af vöru- og þjónustusölu	4.230.833	5.048.327	5.644.025	5.372.041	20.295.226
Aðrar rekstrartekjur	372.102	639.352	411.795	134.499	1.557.748
Laun og annar starfsmannakostnaður	(2.290.652)	(2.587.889)	(2.371.105)	(2.702.915)	(9.952.561)
Annar rekstrarkostnaður	(983.060)	(1.207.386)	(1.067.327)	(1.037.398)	(4.295.171)
	(2.901.610)	(3.155.923)	(3.026.637)	(3.605.814)	(12.689.984)
Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir og fjármagnsliði (EBITDA)	1.329.223	1.892.404	2.617.388	1.766.227	7.605.242
Afskriftir	(721.493)	(623.476)	(541.279)	(811.446)	(2.697.694)
Matsbreyting fjárfestingarfasteigna	(45.092)	(72.189)	62.325	345.885	290.929
Rekstrarhagnaður (EBIT)	562.638	1.196.739	2.138.434	1.300.666	5.198.477
Fjármunatekjur	19.285	15.652	43.793	94.491	173.221
Fjármagnsgjöld	(617.678)	(653.470)	(536.243)	(545.857)	(2.353.248)
Gengismunur	36.478	17.258	24.271	(50.740)	27.267
Áhrif hlutdeildarféлага	60.203	84.645	139.213	100.768	384.829
Tap af sölu eignarhluta í félögum	0	0	0	(59.714)	(59.714)
	(501.712)	(535.915)	(328.966)	(461.052)	(1.827.645)
Hagnaður fyrir tekjuskatt	60.926	660.824	1.809.468	839.614	3.370.832
Tekjuskattur	(9.320)	(111.315)	(329.843)	(124.806)	(575.284)
Hagnaður tímabilsins	51.606	549.509	1.479.625	714.808	2.795.548
Önnur heildarkoma					
Rekstrarliðir færðir beint á eigið fé, en verða síðar færðir í rekstrarreikning: Þýðingarmunur vegna starfsemi erlends hlutdeildarfélags	(231)	39.743	(33.187)	(17.476)	(11.151)
Þýðingarmunur v. sölu eignarhluta bakfært	0	0	0	65.213	65.213
Önnur heildarkoma samtals	(231)	39.743	(33.187)	47.737	54.062
Heildarafkoma tímabilsins	51.375	589.252	1.446.438	762.545	2.849.610
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut í krónum	0,15	1,67	4,49	2,18	8,49

Ársfjórðungayfirlit - óendurskoðað

Rekstur samstæðunnar fyrir árið 2018 greinist þannig á ársfjórðunga:

	1. árs- fjórðungur	2. árs- fjórðungur	3. árs- fjórðungur	4. árs- fjórðungur	2018 Samtals
Vöru- og þjónustusala	7.983.187	10.931.549	17.486.413	22.530.405	58.931.554
Kostnaðarverð seldra vara	(5.993.878)	(8.073.436)	(13.487.094)	(17.672.741)	(45.227.149)
Framlegð af vöru- og þjónustusölu	1.989.309	2.858.113	3.999.319	4.857.664	13.704.405
Aðrar rekstrartekjur	105.504	123.584	176.608	370.362	776.058
Laun og annar starfsmannakostnaður	(1.094.175)	(1.237.296)	(1.593.094)	(2.607.141)	(6.531.706)
Annar rekstrarkostnaður	(600.115)	(667.427)	(961.584)	(1.091.871)	(3.320.997)
	(1.588.786)	(1.781.139)	(2.378.070)	(3.328.650)	(9.076.645)
Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir og fjármagnsliði (EBITDA)	400.523	1.076.974	1.621.249	1.529.014	4.627.760
Afskriftir	(247.869)	(254.368)	(308.227)	(588.342)	(1.398.806)
Matsbreyting fjárfestingarfasteigna	0	0	10.951	(21.190)	(10.239)
Rekstrarhagnaður (EBIT)	152.654	822.606	1.323.973	919.482	3.218.715
Fjármunatekjur	23.278	16.436	29.434	82.820	151.968
Fjármagnsgjöld	(102.724)	(107.128)	(272.209)	(673.820)	(1.155.881)
Gengismunur	(13.781)	42.686	19.535	24.194	72.634
Áhrif hlutdeildarfélaganna	29.518	29.142	115.691	30.524	204.875
Tap af sölu eignarhluta í félögum	(214)	(2.228)	(13.353)	(1)	(15.796)
	(63.923)	(21.092)	(120.902)	(536.283)	(742.200)
Hagnaður fyrir tekjuskatt	88.732	801.514	1.203.071	383.198	2.476.515
Tekjuskattur	(12.303)	(129.822)	(220.018)	(55.703)	(417.846)
Hagnaður tímabilsins	76.429	671.692	983.053	327.495	2.058.669
Önnur heildarkoma					
Rekstrarliðir færðir beint á eigið fé, en kunna síðar færðir í rekstrarreikning: Þýðingarmunur vegna starfsemi erlends hlutdeildarfélagss	(15.428)	9.609	20.830	18.286	33.297
Önnur heildarkoma samtals	(15.428)	9.609	20.830	18.286	33.297
Heildarafkoma tímabilsins	61.001	681.301	1.003.883	345.781	2.091.966
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut í krónum	0,31	2,69	3,16	1,00	7,44

Stjórnarháttayfirlýsing

Stjórn og stjórnarhættir

Festi fylgir leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja, 5. útgáfu 2015, sem gefnar voru út af Viðskiptaráði Íslands, NASDAQ Iceland og Samtökum atvinnulífsins.

Stjórnarhættir Festi eru markaðir af starfsreglum stjórnar, samþykktum félagsins og lögum nr. 2/1995 um hlutafélög. Gildandi starfsreglur stjórnar voru samþykktar á stjórnarfundi þann 30. apríl 2019. Reglurnar eru settar samkvæmt ákvæðum í 4. mgr. 70. gr. laga nr. 2/1995 um hlutafélög og 2. mgr. 17. gr. samþykta félagsins. Í samþykktum er kveðið á um tilgang félagsins, hlutafé þess, hluthafafundi, stjórn, forstjóra, reikningshald og endurskoðun. Núverandi starfskjarastefna Festi var samþykkt á aðalfundi félagsins þann 21. mars 2019. Stefnan nær til starfskjara stjórnarmanna, forstjóra og æðstu stjórnenda félagsins.

Starfsreglur stjórnar, samþykktir félagsins og upplýsingar um starfskjarastefnu eru aðgengilegar á vefsíðu Festi, www.festi.is/fjarfestatengsl. Æðsta vald í málefnum félagsins er í höndum hlthafa þess. Aðalfund skal halda fyrir lok ágúst ár hvert. Stjórn fer með æðsta vald í málefnum félagsins á milli hluthafafunda og ber meginábyrgð á rekstri þess. Stjórn félagsins gerir árlega árangursmat á störfum sínum. Samskipti stjórnar og hluthafa fara fram á hluthafafundum. Stjórnarmenn í félaginu eru sjálfstæðir í störfum sínum og taka ekki við fyrimælum frá hluthöfum félagsins eða öðrum hagsmunaaðilum. Stjórnarmenn gæta jafnframt trúnaðar í störfum sínum og veita ekki hluthöfum upplýsingar um rekstur eða starfsemi félagsins nema slíkt sé kynnt á vettvangi stjórnar.

Samkvæmt samþykktum skal stjórn Festi vera skipuð fimm stjórnarmönnum sem kjörnir eru árlega á aðalfundi. Í stjórninni eru nú tvær konur og tveir karlar eftir að einn stjórnamaður sagði sig frá stjórnarstörfum í nóvember 2019. Félagið uppfyllir ákvæði laga um hlutafélög um kynjahlutföll stjórnar sem tóku gildi 1. september 2013. Stjórnarmenn eru með fjölbreytta menntun og hafa víðtæka reynslu úr atvinnulífinu.

Þeir sem hyggjast gefa kost á sér í stjórn félagsins þurfa að tilkynna það skriflega til stjórnarinnar að minnsta kosti fimm sólarhringum fyrir upphaf aðalfundar. Samþykktum félagsins má einungis breyta með samþykki 2/3 hluta greiddra atkvæða á löglegum hluthafafundi, enda sé þess rækilega getið í fundarboði að slík breyting sé fyrirhuguð og í hverju hún felst.

Stjórnin hefur sett sér starfsreglur sem yfirfarnar eru árlega. Í þeim er að finna skilgreiningu á valdsviði stjórnar og verksviði stjórnar gagnvart forstjóra. Í reglunum er meðal annars að finna ákvæði um skipan stjórnar, samskipti við hluthafa, boðun funda og ályktunarhæfni, fundargerðir og innihald þeirra, reglur um þagnar- og trúnaðarskyldu stjórnarmanna og reglur um hæfi stjórnarmanna til þátttöku í afgreiðslu mála. Stjórn kýs sér formann og varaformann ásamt því að skipa nefndarmenn undirnefnda. Stjórnarfundi skal halda svo oft sem þörf krefur og að jafnaði eigi sjaldnar en átta sinnum á ári. Fundarstaður félagsstjórnar er í höfuðstöðvum Festi hf. að Dalvegi 10-14, 201 Kópavogi. Formaður stjórnar fundum félagsstjórnar. Forstjóri á sæti á fundum félagsstjórnar og hefur þar umræðu- og tillögurétt, nema félagsstjórn ákveði annað í einstökum tilfellum. Stjórn félagsins ákveður meðal annars starfskjör forstjóra og hittir endurskoðendur reglulega. Stjórn hefur skipað endurskoðunarnefnd og starfskjaranefnd.

Til að tryggja að reikningsskil félagsins séu í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla hefur félagið lagt áherslu á vel skilgreind ábyrgðarsvið, eðlilega aðgreiningu starfa, ásamt reglulegri skýrslugjöf og gegnsæi í starfseminni. Ferli mánaðarlegrar skýrslugjafar ásamt rýni fyrir einstakar deildir er mikilvægur þáttur í eftirliti með afkomu og öðrum lykilþáttum starfseminnar. Mánaðarleg uppgjör eru unnin og lögð fyrir stjórn félagsins. Til staðar eru verklagsreglur til að tryggja eftirlit með tekjuskráningu og rekstrarkostnaði ásamt fleiri liðum sem hafa áhrif á rekstur félagsins. Áhættustýring er yfirfarin reglulega til að endurspegla breytingar á markaðsaðstæðum og starfsemi félagsins. Með þjálfun starfsmanna og starfsreglum stefnir félagið að öguðu eftirliti þar sem allir starfsmenn eru meðvitaðir um hlutverk sitt og skyldur. Rekstraráhættu er mætt með því að hafa eftirlit með viðskiptum og fylgni við lög. Stjórn hefur sett stefnu um eiginfjárstýringu til að eiginfjárstaða félagsins sé sterk og styðji við stöðugleika í framtíðarþróun starfseminnar.

Allir stjórnarmenn hafa lagt fram persónulegar upplýsingar svo hægt sé að leggja mat á hæfi þeirra er varðar stjórnarsetu í öðrum félögum, eignarhluti í félaginu, beint eða í gegnum tengda aðila og möguleg hagsmunatengsl. Allir stjórnarmenn eru óháðir félaginu og stórum hluthöfum þess.

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.

Stjórn og stjórnarhættir, frh.

Starfskjaranefnd

Stjórn hefur skipað starfskjaranefnd. Hlutverk nefndarinnar er að vera leiðbeinandi fyrir stjórn um starfskjör stjórnarmanna og stjórnenda félagsins og ráðgefandi um starfskjarastefnu, sem tekin skal til endurskoðunar ár hvert og lögð fyrir aðalfund félagsins. Skal nefndin jafnframt fylgjast með að starfskjör æðstu stjórnenda séu innan ramma starfskjarastefnu félagsins og gefa stjórn skýrslu þar um árlega í tengslum við aðalfund. Stjórn félagsins skal kjósa tvo menn til setu í starfskjaranefnd. Skal annar nefndarmaður af tveimur vera óháður félaginu og daglegum stjórnendum þess. Í starfskjaranefnd má hvorki forstjóri félagsins né annar starfsmaður eiga sæti. Óháðir stjórnarmenn mega eiga sæti í starfskjaranefnd. Haft skal að leiðarljósi að nefndarmenn hafi reynslu og þekkingu á viðmiðum og venjum við ákvörðun starfskjara stjórnenda. Starfskjör nefndarmanna skulu ákveðin á aðalfundi. Í starfsreglum stjórnar skal kveðið á um störf nefndarinnar. Í starfskjaranefnd sitja Margrét Guðmundsdóttir stjórnarformaður og Guðjón Karl Reynisson.

Endurskoðunarnefnd

Stjórn Festi hf. hefur skipað endurskoðunarnefnd fyrir félagið í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga. Í henni skulu sitja eigi færri en þrjú nefndarmenn og skal meirihluti þeirra vera óháður Festi. Nefndin skal skipuð til eins árs í senn á fyrsta stjórnarfundum eftir aðalfund. Meirihluti nefndarmanna skal vera stjórnarmenn Festi hf. og stjórn félagsins skal tilnefna formann. Nefndarmenn skulu hafa þekkingu og reynslu í samræmi við störf nefndarinnar og skal að minnsta kosti einn nefndarmanna hafa staðgóða þekkingu og reynslu á sviði reikningsskila eða endurskoðunar. Starfskjör nefndarmanna skulu ákveðin á aðalfundi. Nefndinni er ætlað að hafa eftirlit með endurskoðun ársreikninga og mat á störfum endurskoðenda til að tryggja frekara öryggi og vönduð vinnubrögð við endurskoðunina. Samkvæmt reglum um störf nefndarinnar skulu tveir stjórnarmenn valdir í nefndina auk eins utanaðkomandi sérfræðings. Nefndin skal halda a.m.k. fjóra fundi á ári og aukafundi þegar formaður telur þörf á því. Í nefndinni sitja þau Margrét Guðmundsdóttir stjórnarformaður, Kristín Guðmundsdóttir stjórnarmaður og Magrét Flóvenz endurskoðandi sem er formaður nefndarinnar.

Hlutverk endurskoðunarnefndar er eftirfarandi:

- Að hafa eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila.
- Að hafa eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits Festi, áhættustýringu og annarra eftirlitsaðgerða.
- Að hafa eftirlit með endurskoðun ársreiknings Festi.
- Að setja fram tillögu til stjórnar um val á endurskoðendum eða endurskoðunarfyrtækis.
- Að meta óhæði endurskoðenda eða endurskoðunarfyrtækis og hafa eftirlit með öðrum störfum endurskoðenda eða endurskoðunarfyrtækis.

Tilnefningarnefnd

Hjá Festi starfar tilnefningarnefnd, sem kosin er á aðalfundi félagsins. Hún hefur það hlutverk að undirbúa og gera tillögur um frambjóðendur við kjör stjórnar félagsins og leggur tillögur sínar fyrir hluthafafund þar sem stjórnarkjör er á dagskrá. Við mat á frambjóðendum skal horft til hæfni, reynslu og þekkingar, m.a. með tilliti til leiðbeininga um stjórnarhætti fyrirtækja og niðurstöðu árangursmats stjórnar. Þess skal gætt að tillagan samræmist ákvæðum laga um hlutafélög og samþykka félagsins um skipan stjórnar. Tillögur nefndarinnar skulu stefna að því, að stjórnin sé á hverjum tíma þannig samsett að hún búi að fjölbreyttri hæfni þekkingu og reynslu sem nýtist félaginu við stefnumótun og eftirlit í því umhverfi sem félagið starfar í á hverjum tíma og skal nefndin hafa heildarhagsmuni allra hluthafa félagsins að leiðarljósi.

Tilnefningarnefnd er skipuð þremur mönnum til eins árs í senn. Meirihluti nefndarinnar er óháður félaginu og daglegum stjórnendum þess. Við mat á óhæði nefndarmanna er miðað við sömu sjónarmið og þegar óhæði stjórnarmanna er metið, sbr. leiðbeiningar Viðskiptaráðs Íslands, Nasdaq Iceland og Samtaka atvinnulífsins um stjórnarhætti fyrirtækja (hér eftir nefnt „leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja“). Í það minnsta einn nefndarmanna skal vera óháður stórum hluthöfum félagsins.

Tilnefningarnefnd skipa Sigrún Ragna Ólafsdóttir formaður, Tryggvi Pálsson og Þórður Már Jóhannesson, varaformaður stjórnar. Fyrirspurnir sendist á netfangið tilnefningarnefnd@festi.is

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.

Fjárfestingarráð

Stjórn hefur skipað fjárfestingarráð til að vinna að greiningum og tillögum stjórnar Festi um fjárfestingar. Í ráðinu sitja Þórður Már Jóhannesson varaformaður stjórnar og Eggert Kristófersson forstjóri.

Á árinu 2019 voru haldnir 16 stjórnarfundir, 14 fundir í endurskoðunarnefnd og 6 fundir í starfskjaranefnd. Meirihluti stjórnar, endurskoðunarnefndar og starfskjaranefndar hefur mætt á alla fundi. Endurskoðunarnefnd boðar endurskoðendur félagsins á fundi reglulega auk þess sem þeir mæta á stjórnarfundum séu endurskoðuð eða könnuð uppgjör til umfjöllunar.

Stjórn Festi

Margrét Guðmundsdóttir, formaður stjórnar

Margrét starfaði sem forstjóri Austurbakka, síðar Icepharma hf. árin 2005-2016. Áður starfaði hún sem framkvæmdastjóri hjá Skeljungi 1995-2005, framkvæmdastjóri hjá Kuwait Petroleum (Danmark) A/S 1986-1995 og skrifstofustjóri hjá Dansk ESSO, síðar Statoil, 1982-1986. Hún var aðstoðarframkvæmdastjóri AIESEC International í Brussel 1978-1979. Margrét er framkvæmdastjóri Eignahaldsfélagsins Lyngs ehf. og situr jafnframt í stjórn félagsins. Hún situr einnig í stjórn Heklu hf., Heklu Fasteigna ehf. og Paradísar ehf. Hún var formaður European Surgical Trade Association 2011-2013 og sat í stjórn félagsins frá 2009-2015. Hún var formaður Félags atvinnurekenda 2009-2013, sat í stjórn Reiknistofu bankanna 2010-2011 og 2016-2018, stjórn ISAVIA 2017-2018 og stjórn SPRON 2008-2009. Margrét hefur einnig setið í stjórn efnisráðgjafar fyrirtækja: Skýrr hf., Frigg hf., Q8 A/S í Danmörku og Dansk Institut for Personalerådgivning. Margrét hóf stjórnarstörf hjá N1 árið 2011 og hefur verið formaður frá 2012. Margrét er með Cand. oecon. gráðu í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands, Cand. merc. próf frá Copenhagen Business School og Executive menntun frá CEDEP Insead í Frakklandi.

Þórður Már Jóhannesson, varaformaður stjórnar

Þórður Már var forstjóri Straums Fjárfestingabanka frá árinu 2001-2006 er hann leiddi stofnun og uppbyggingu þess fyrirtækis. Á árunum 1996-2001 starfaði hann hjá Kaupþingi. Frá árinu 2006 hefur hann sinnt eigin fjárfestingum. Árið 2014 fjárfesti félag hans í Festi og var hann einn af leiðandi hluthöfum félagsins. Hann hefur jafnframt setið í stjórn fjölmargra fyrirtækja undanfarin ár til að mynda Olíufélaginu, Sölumiðstöð Hraðfrystihúsanna og hjá Festi sem stjórnarformaður Festi fasteigna og Höfðaeigna frá 2014-2018. Þórður Már kom í stjórn félagsins árið 2018.

Guðjón Reynisson, stjórnarmaður

Guðjón er í dag sjálfstætt starfandi fjárfestir og stjórnarmaður. Á árunum 2008-2017 starfaði hann sem forstjóri Hamleys of London. Hann leiddi sölu á félaginu árið 2011-12 og aftur 2015-16. Á árunum 2003-2007 gengdi Guðjón stöðu framkvæmdastjóra 10-11 verslananna. Þar áður frá 1998-2003 var hann framkvæmdastjóri sölusviðs Tals. Hann hefur setið í stjórn Kviku banka frá árinu 2018 og í stjórn Festi (Hlekks) árið 2014 og í stjórn Festi árið 2018. Hann er MBA frá Háskóla Íslands 2002, lauk Rekstrar- og viðskiptanámi frá Endurmenntunarstofnun Háskóla Íslands 1999 og útskrifaðist með Íþróttakennararéttindi á grunn – og framhaldsskólastigi frá Íþróttakennarskóla Íslands 1986.

Kristín Guðmundsdóttir, stjórnarmaður

Kristín starfar sem framkvæmdastjóri KG slf. Árið 2011 gegndi hún starfi forstjóra Skipta en þar á undan sem fjármálastjóri Skipta/Símans 2003 – 2010 og sem fjármálastjóri Granda hf. 1994 - 2002. Kristín starfaði einnig til fjölda ára sem forstöðumaður hjá Íslandsbanka og Lönaðarbanka Íslands. Kristín hefur setið í mörgum stjórnunum. Hún var stjórnarformaður Sparisjóðs Vestmannaeyja 2011-2013, í stjórn Mílu ehf. 2007-2011, í stjórn Símans 2007-2011, í stjórn Straums fjárfestingabanka 2013-2015, í stjórn Kviku banka frá 2015-2016 og 2018. Hún hefur einnig setið í stjórn efnisráðgjafar fyrirtækja: Skjá miðlar, Fasteignafélagið Jörfi, Sjóminjasafnið, Farsímagreiðslur, Straumur, Verslunarráð Íslands, Verðbréfaskráning Íslands, Lífeyrissjóður verkstjóra. Hún situr í stjórn Farice frá 2013, Rvk Studios frá 2015, Eyrir Venture Management frá 2020 og Eyrir Ventures frá 2019 og er varamaður í stjórn Kviku banka. Hún situr í fjárfestingarráði Eyrirs sprota frá 2015. Þá var Kristín forseti Rótarý Reykjavík Miðborg 2013-2014 og í stjórn Golfsambands Íslands frá 2013. Kristín hóf stjórnarstörf hjá N1 2011 og settist í stjórn Festi árið 2018. Kristín er með Cand. oecon. gráðu í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands.

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.

Framkvæmdastjórn Festi

Framkvæmdastjórn er skipuð forstjóra og fimm framkvæmdastjórum félagsins þar sem hver framkvæmdastjóri ber ábyrgð á tilteknu sviði gagnvart forstjóra.

Eggert Þór Kristófersson, forstjóri

Eggert starfaði á árunum 1995-1997 hjá VÍB hf. sem ráðgjafi í einstaklingsþjónustu. Sem forstöðumaður sölu- og þjónustu hjá Lánasýslu ríkisins 1997-1999 og Íslandsbanka hf. 2000-2007, fyrst með ábyrgð á skuldabréfastöðum og síðan framkvæmdastjóri verðbréfasjóða bankans. Árið 2008 starfaði Eggert sem framkvæmdastjóri eignastýringar Glitnis banka á Íslandi og í Finnlandi en ári síðar gekk hann til liðs við fjárfestingafélagið Sjávarsýn ehf. þar sem hann gegndi starfi framkvæmdastjóra. Eggert tók við starfi framkvæmdastjóra fjármálasviðs N1 í júní árið 2011 og tók við starfi forstjóra N1 í febrúar 2015. Eggert er stjórnarformaður Malik Supply A/S og Nordic Marine Oil sem Festi á 24% hlut í og stjórnarformaður dótturfélaga Festi. Hann er með Cand. oecon. gráðu á endurskoðunarsviði í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands og er jafnframt löggiltur verðbréfamiðlari.

Gestur Hjaltason, framkvæmdastjóri ELKO

Gréta María Grétarsdóttir, framkvæmdastjóri Krónunnar

Hinrik Bjarnason, framkvæmdastjóri N1

Kolbeinn Finnsson, framkvæmdastjóri rekstrarsviðs

Magnús Kristinn Ingason, framkvæmdastjóri fjármálasviðs

Samkvæmt samþykktum félagsins þá er hlutverk stjórnar að ráða forstjóra félagsins og ákveða ákvæði ráðningarsamnings. Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir stjórnun félagsins.

Tekið skal fram að meðlimir framkvæmdastjórnar Festi eru ekki með kaupréttarsamninga við félagið. Engin hagsmunatengsl eru á milli meðlima framkvæmdastjórnar og helstu viðskiptaaðila eða samkeppnisaðila félagsins sem og stórra hluthafa í félaginu.

Gildi félagsins, siðareglur og stefna um samfélagslega ábyrgð

Gildi Festi eru:

Virði

Hagkvæmni

Traust

Það er stefna félagsins að vera í forystu til framtíðar, liður í því er að vera samfélagslega ábyrg. Samhliða ársreikningi verður gefin út samfélagsskýrsla samkvæmt ESG Reporting Guide 2.0 febrúar 2020. Með skipulögðum og viðurkenndum aðgerðum er kappkostað að lágmarka umhverfisáhrif frá starfsemi félagsins. Festi fékk Jafnlaunavottun VR þann 19. júní 2015 og eru öll dótturfélög með jafnlaunvottun samkvæmt ÍST 85:2012. Það staðfestir að hjá félaginu er starfsfólk sem vinnur sömu eða jafnverðmæt störf er ekki mismunað í launum. Árlega leitar fjöldi félagasamtaka, stofnana og einstaklinga til félagsins um stuðning við góð málefni. Festi leggur áherslu og forvarnar- og íþróttastarf.

Siðareglur Festi voru samþykktar 27. febrúar 2020. Þær eru birtar á heimasíðu félagsins.

Helstu þættir innra eftirlits og áhættustýring félagsins

Reglulegur hluti af starfsemi félagsins er að hafa eftirlit með helstu þáttum í rekstri fyrirtækisins og tryggja þannig samfellu í rekstri og lágmarkun áhættu. Áhættustýring er samofin ábyrgð við daglegan rekstur félagsins.

Helstu þættir innra eftirlits og áhættustýringar félagsins eru yfirfarnir af stjórn einu sinni á starfsári.

Félagið hefur ekki starfandi innri endurskoðanda, en endurskoðendur félagsins vinna afmarkaðar úttektir á ferlum félagsins.

Hluthafar félagsins

Félagið er hlutafélag og upplýsingar um helstu eigendur þess er að finna á heimasíðu félagsins, www.festi.is.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Starfsemi Festi

Festi hf. er eignarhaldsfélag sem sérhæfir sig í rekstri félaga sem eru leiðandi í smásölu á dagvörum, raftækjum og sölu á eldsneyti og orkugjöfum á Íslandi í gegnum dótturfélögin Krónuna, ELKO, N1, Festi fasteignir og Bakkann vöruhótel.

Festi er skráð á aðallista NASDAQ OMX Iceland og er eignarhald dreift.

Hlutverk Festi er að veita dótturfélögum sínum stuðning við að uppfylla kröfur viðskiptavina þannig að þau geti áfram verið í farabroddi í þjónustu- og vöruframboði um land allt.

Það er stefna félagsins að vera í forystu til framtíðar, liður í því er að vera samfélagslega ábyrg. Stefna Festi hf er vegvísir til framtíðar og er henni framfylgt með daglegri vinnslu á stefnumótandi umbótaverkefnum sem stuðla að framþróun dótturfélaga. Með skipulögðum og viðurkenndum aðgerðum kappkostar Festi að lágmarka umhverfisáhrif frá starfsemi félagsins.

Gildi Festi eru virði, hagkvæmni og traust og endurspeglast þau í markmiðum félagsins. Markmið Festi er að stýra fjárfestingum samstæðunnar með virðisaukandi hætti og styðja við virðisinnlausn rekstarfélaga samstæðunnar með hagkvæmri stoðþjónustu og styðja þannig við sameiginlega virðissköpun innan samstæðunnar til framtíðar. Festi hf. sinnir upplýsingagjöf til almennings og fjárfesta. Við ákvörðun um fjárfestingar eru litið til hagsmuna hluthafa og eftir atvikum haghafa. Fjárfestingarkostir eru metnir hver fyrir sig og eftir atvikum tekið tillit til samlegðar sem kann þá meðal annars að birtast í bættri nýtingu/framleiðni í stoðþjónustu. Markmið Festi í fjárfestingum er að verða traustur fjárfestingarkostur og traustur eigandi.

Áhættumat fyrir Festi og dótturfélög í samvinnu við KPMG er í vinnslu. Það byggir m.a. á áhættugreiningu N1 frá 2018 og er tekið á öllum helstu áhættuþáttum í rekstri, samkeppni og ófyrirséðum áhættuþáttum. Þeir þættir eru orsaka og afleiðingargreindir og aðgerðir til að lágmarka áhættu skilgreindar. Í framhaldi er unnið úr aðgerðalista til að lágmarka áhættu.

Dagleg starfsemi Festi skiptist annars vegar í rekstur stoðþjónustu fyrir rekstrarfélögin og hins vegar í fjárfestingarstarfsemi. Þau verkefni sem falla þar undir snúa að upplýsingatækni, fjármálum þ.m.t. daglegri fjárstýringu og fjármögnun, mannauð, umsjón og rekstri fasteigna og gæða og öryggismálum. Framkvæmdastjórn Festi er hluti af yfirstjórn rekstarfélaga og tekur þátt í mánaðarlegum framkvæmdastjórafundum dótturfélaga og fulltrúar Festi skipa stjórnir dótturfélagana.

Dótturfélög Festi

N1 sem var á árinu endurskilgreint sem orkusali innan samsteypunnar, stefna N1 er að vera leiðandi í orkuskiptum bifreiða á Íslandi. Festi mun styðja við það markmið með fjárfestingum. Á árinu keypti N1 rekstur og eignir Hleðslu og Festi keypti hlut í Íslenskri orkumiðlun. Skýrt verður frekar frá markmiðum og framtíðaráformum vegna þessara kaupa á árinu 2020. N1 er með 68 eldsneytisafgreiðslur, í samstarfi við ON 11 rafmagnshleðslustöðvar ásamt einni metanafgeiðslustöð fyrir bifreiðar. 27 þjónustustöðvar sem bjóða upp á veitingar og hollari skyndibita undir vörumerkinu Nesti. N1 rekur einnig 11 smur- og hjólbarðaverkstæði og eru hjólbarðaverkstæðin öll vottuð samkvæmt gæðakröfum Michelin. Að auki rekur N1 sex fyrirtækjaverslanir og 52 bátadælur víðsvegar um landið.

Krónan er lágvöruverslun sem leggur áherslu á ferskvöru, hún rekur 22 verslanir undir merkjum Krónunnar og Kr. Markmið þeirra er að koma réttu vöruúrvali í hendur neytenda á eins ódýran hátt og mögulegt er. Einnig rekur Krónan tvær Kjarvals verslanir og Nóatún Austurveri, en þar er lögð áhersla á góða þjónustu. Tvær Krónuverlanir voru Svansvottaðar á árinu fyrstar dagvöruverslana í landinu.

Elko er stærsta raftækjaverslun landsins og rekur fimm verslanir, þar af eina vefverslun. Markmiðið er að bjóða þekkt vörumerki raftækja á lágu verði. Með viðskiptasamningi við Elkjöp er stuðlað að lægsta raftækjaverði á Íslandi.

Bakkinn vöruhótel eru vöruhús sem sérhæfa sig í vöruhúsaþjónustu og dreifingu. Bakkinn leggur áherslu á skilvirkni í þjónustu og hagkvæmni í öllum ferlum.

Ófjárhagslegar upplýsingar, frh.:

Festi fasteignir á og rekur fasteignir samstæðunnar með það að markmiði að fjárbinding í fasteignum sé arðbær og/eða styðji við kjarnastarfsemi félagsins.

Samfélagið

Það er stefna Festi hf. að vera í forystu til framtíðar og er samfélagsleg ábyrgð hluti af því. Festi og dótturfélög eru öll aðilar að Festu – miðstöð um samfélagsábyrgð.

Árlega leitar fjöldi félagasamtaka, stofnana og einstaklinga til félagsins um stuðning við góð málefni. Festi leggur áherslu og forvarnar- og íþróttastarf.

Samfélagsábyrgð skiptir félagið miklu máli. Festi hf. og rekstrarfélög hafa unnið að því að auka samfélagslega ábyrgð í aðfangakeðjum sínum með margvíslegum hætti og byggja hana upp innan allra deilda félaganna. Hún verður sífellt veigameiri í rekstri fyrirtækjanna og nær til allra þátta starfseminnar. Ýmis svið falla undir hugtakið samfélagsábyrgð eins og til dæmis umhverfismál, siðareglur, sanngjarnir starfshættir, samfélagsleg virkni, þróun og tengsl við samfélagið. Við leggjum áherslu á að vinna samkvæmt alþjóðlega vottuðum stöðlum og viðurkenndum aðferðum.

Festi kolefnisjafnar umfangið í starfsemi sinni og dótturfélaga annað árið í röð í samræmi við ESG sjálfbærniuppgjör. Það er unnið samkvæmt ESG leiðbeiningum NASDAQ á Íslandi og Norðurlöndum, útgefnuð í mars 2017. Þær leiðbeiningar byggja á ráðleggingum sem settar voru fram árið 2015 af Sameinuðu þjóðunum, samtökum um sjálfbærar kauphallir (Sustainable Stock Exchange Initiative) og vinnuhópi hjá Alþjóðasamtökum kauphalla (World Federation of Exchange). Skýrslan er unnin af starfsmönnum og sérfræðingum á viðkomandi sviðum hjá Festi hf og dótturfélögum með aðstoð frá sérfræðingum hjá Klöppum. Skýrslan er ekki endurskoðuð af þriðja aðila og nær hún yfir alla starfsemi félagsins á árinu 2019.

CO2 uppgjör eru fengin í gegnum vef Klappa í samræmi við upplýsingar; fjöldi flugferða hjá viðkomandi flugfélagi og úr bókhaldi, eldsneytislítrar úr viðskiptamannabókhaldskerfi N1, upplýsingar um sorplosun eru fengnar frá viðkomandi losunaraðila og orku- og vatnsnotkun frá viðkomandi veitum. Hægt er að rekja uppruna gagna frá afhendingaraðila í gagnakerfi Klappa.

Nánar verður greint frá þessum þáttum í ársskýrslu félagsins og verður sérstaklega greint frá EGS viðmiðum Krónunar og N1 ásamt samsteypunni í heild.

Umhverfið

Stefna fyrirtækisins er að sýna umhverfinu virðingu, lágmarka skaðsemi frá rekstri og leitast við að bjóða umhverfisvænar vörur og þjónustu.

Í ársskýrslu 2019 verður greint frá markmiðum félaganna og lykilmælikvarðar birtir. Mun undirritun N1 á Loftslagsmarkmiðum Festu og Reykjavíkurborgar frá nóvember 2015 og Sjálfbærnimarkmið Sameinuðu þjóðanna meðal annars vera til viðmiðunar.

Félög Festi hafa með ýmsum hætti dregið úr umhverfisþorpi sínu með markvissri flokkun úrgangs ásamt öðrum aðgerðum.

Tvær Krónuverslanir voru Svansvottaðar árið 2019 fyrstar dagvöruverslana á landinu. Krónan heldur áfram með átakið í alvöru, verkefnum sem miða að minnkun matarsóunar, hollari valkosti viðskiptavina og stefnir á að allar verslanir Krónunnar verði Svansvottaðar. Með því að velja orkusparandi búnað í nýbyggingum og endurnýjun verslana Krónunnar er áætlað að draga orkuneyslu saman um 25-50%. Næstu skref eru umhverfisvænni umbúðir, vöruúrval og plastpokalausar verslanir.

Stefna N1 er að vera leiðandi í orkuskiptum bifreiða á Íslandi og leggur félagið sig einnig fram um að valda sem minnstum skaða á umhverfinu með núverandi starfsemi félagsins. Til að draga úr áhættu af starfseminni er mikilvægt að fylgja viðurkenndum umhverfis-, gæða-, öryggis- og heilsufarsstöðlum sem hafa verið innleidd í verkferlum hjá N1. Í samstarfi við ON hafa verið settar upp 11 hraðhleðslustöðvar á N1 starfsstöðvum og lóðum félagsins víðsvegar um land. Átján starfsstöðvar N1 eru vottaðar í samræmi við umhverfisstjórnunarstaðalinn ISO 14001 samkvæmt vottorði númer 10 frá Vottun hf.

Ófjárhagslegar upplýsingar, frh.:

ELKO er í samstarfi við erlent fyrirtæki, Replace, um móttöku á notuðum raftækjum. ELKO kaupir notuð raftæki frá neytendum og fyrirtækjum og endurselur þau til Replace þar sem þau fara í endurvinnslu og/eða endursölu. Öll gölluð eða ósöluhæf raftæki í síma- og tölvudeild sem falla til við rekstur verslana ELKO eru einnig seld erlendis til endurvinnslu. Einnig er í gildi samgöngustefna fyrir starfsfólk félagsins.

Öll félög samstæðunnar flokka plast, pappa og annan úrgang og þar er einnig í gildi samgöngustefna.

Umhverfisstefnur N1 og Krónunar er að finna á heimasíðum félagana www.n1.is og www.kronan.is

Starfsfólk

Stefna Festi og rekstrarfélaga er að laða að og halda í hæft og traust starfsfólk. Það er gert með því að skapa því gott og hvetjandi starfsumhverfi, efla starfsmenn og styrkja með markvissri þjálfun og starfsþróun. Lögð er áhersla á að starfsfólk þekki hlutverk, stefnu og gildi síns félags í því skyni að ná betri árangri.

Rekstrarfélög Festi eru jafnlaunavottuð í samræmi við staðalinn IST 85:2012 og kröfur Velferðarráðuneytisins um jafnlaunavottun. Festi (áður N1 hf) fékk Jafnlaunavottun VR þann 19. júní 2015. Vottunin tryggir að hjá rekstarfélögum er starfsfólki ekki mismunað í launum eða kjörum eftir kyni eða öðrum þáttum og tryggir einnig verklag við launaákvæðanir. Vottorðin eru gefin út af BSI á Íslandi fyrir N1 en Vottun gaf út vottorð númer 85-3 fyrir Krónuna, Nóatún, ELKO og Bakkann. Félögin hafa markað sér starfsmanna- og jafnlaunastefnu sem endurspeglar þá staðreynd að einn mikilvægasti auður félagsins er starfsfólkið, þekking þess og færni. Jafnlaunamarkmið félaganna eru skilgreind í markmiða- og aðgerðaáætlunum jafnlaunastjórnkerfis hvers félags.

Festi og dótturfélög gerðu fyrst allra fyrirtækja, samning við Siðferðisgáttina á árinu. Markmið Siðferðisgáttar er að skapa fyrirtækjum og stofnunum vettvang fyrir starfsmenn til að koma því á framfæri til óháðs þriðja aðila ef þeir verða fyrir óæskilegri framkomu á vinnustaðnum eða upplifa vanlíðan í tengslum við störf. Kynning á því samstarfi átti sér stað á miðju ári 2019 og eru kynningarspjöld þess efnis uppi á öllum starfsstöðvum Festi og rekstarfélaga.

Heilsuefling starfsmanna er mikilvægur þáttur í vellíðan starfsmanna. Starfsmenn samsteypunnar, í föstu starfi, er gefinn kostur á 20.000 króna líkamsræktarstyrk árlega. Einnig er í gildi samningur Festi og rekstarfélaga við Heilsuvernd um skráningu veikinda og heilsutengdri ráðgjöf.

Ein af grundvallar forsendum góðrar þjónustu er ánægt starfsfólk. Árlega eru gerðar vinnustaðagreiningar hjá Festi og dótturfélögum í samvinnu við Gallup með það að markmiði að mæla starfsánægju. Niðurstaða vinnustaðagreiningar fyrir árið 2019 var jákvæð fyrir Festi og dótturfélög og niðurstöður greiningarinnar nýtt til að bæta líðan starfsmanna félaganna með skipulögðum hætti. Nánar verður greint frá helstu niðurstöðum hvers dótturfélags í ársskýrslu 2019.

Eitt af markmiðum mannauðsdeildar er að efla rafræna þjálfun til að auka aðgegni starfsmanna um land allt að fræðslustarfsemi Festi og rekstarfélaganna, það er lykilatriði í móttöku og þjálfun nýliða. Með því móti verður starfsfólk samsteypunnar öflugra og teljum við það vera lið í að minnka starfsmannaveltu.

Ófjárhagslegar upplýsingar, frh.:

Spilling og mútur

Við berum virðingu fyrir þeim áhrifum sem félagið okkar hefur á samfélagið allt og leggjum áherslu á að stunda heilbrigða viðskiptahætti. Okkur er ljóst að orðspor Festi hf. og rekstrarfélaga er ein dýrmætasta eign félagsins. Siðareglur Festi, samþykktar 27. febrúar 2019, gilda um alla starfsemi Festi hf. og rekstrarfélaga, alla starfsmenn og stjórn félagsins, sem og þá verktaka, sem sinna verkefnum fyrir það. Siðareglurnar eru aðgengilegar á heimasíðu Festi, www.festi.is.

Staða og árangur

Til að gera betur grein fyrir raunverulegri stöðu samfélagslegrar ábyrgðar Festi og dótturfélaga fyrir árið 2019 verður gefin út skýrsla um ófjárhagslega mælikvarða í samræmi við EGS viðmið Nasdaq. Skýrslan nær yfir öll félög Festi eins og fyrirbyggjandi upplýsingar leyfa og hún birt með ársskýrslu 2019, ásamt markmiðum félaganna í samfélagsábyrgð, tengingu þeirra við Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun (UN SDG) og loftslagsmarkmiða Festu og Reykjavíkurborgar frá nóvember 2015.

Krónan hlaut Kuðunginn, umhverfisviðurkenningu umhverfis- og auðlindaráðurneytisins, fyrir framúrskarandi starf að umhverfismálum. Einnig sérstök verðlaun á Umhverfisdegi atvinnulífsins fyrir Framtak ársins á sviði umhverfismála, framkvæmdastjóri Krónunnar fékk Viðskiptaverðlaun Viðskiptablaðsins og Frjálsrar verslunar árið 2019. Krónan hlaut einnig viðurkenningu Íslensku ánægjuvogarinnar með ánægðustu viðskiptavini á matvörumarkaði og var hæst allra á smásölumarkaði.

Bakkinn vöruhótel, ELKO, Krónan og N1 fengu viðurkenningu Creditinfo, Framúrskarandi fyrirtæki árið 2019.

Frekari umfjöllun um ófjárhagslegar upplýsingar samstæðunnar er að finna í ársskýrslu félagsins fyrir árið 2019.